

NÉPNEVELŐ

A KATHOLIKUS TANÍTÓSÁG HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden vasárnap. — Előfizetési ára egész évre 8 korona, félévre 4 korona, egyes szám ára 30 fillér. — Szerkesztőség: Budapest, Szentkirályi-utca 28. szám. — Telefon: 52—31. — Kéziratokat nem küldünk vissza.

SZERKESZTŐ:
EMBER KÁROLY
SEGÉDSZERKESZTŐ:
WOHLMUTH ERNŐ
KIADÓTULAJDONOS:
SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT

Megkapja e lapot minden katolikus népoktatási intézet egy példányban ingyen. Ily kérelmek az egyházmegyei főtanfelügyelőség útján intézendők a Szent-István-Társulat igazgatóságához, Budapest, Szentkirályi-utca 28.

A tanító szelleme.

Irta: *Ember Károly.*

A nevelésnek egyik fontos eszköze a tanító szelleme. A nevelés és tanítás minden mozzanatában kifejezésre jut, hogy a tanító lelkét minő érzelmek hatják át. Ezek az érzelmek azután észrevétlenül vésődnek be a gyermek lelkébe és ott vezetői, irányítói lesznek az ő cselekvéseinek. Így lesz a tanító felfogása és szelleme egyik biztosítéka a tanítás és nevelés eredményeinek. Azért vázoljuk röviden, hogy mi jellemezze a tanító szellemét az iskolában.

1. Hassa át lelkét az igaz keresztény meggyőződés. A legnagyobb tanítónak, Krisztusnak példája lebegjen szemei előtt, azt kövesse. Igaz hit nélkül üres a tanító szíve, hatástalan minden szava. Olyan rideg, mint az érc és olyan sivár, mint a pusztaság. Ismereteket közölhet, de azokkal nevelni is egyszersmind alig fog. Már pedig a tanítást annak nevelői hatásai teszik értékessé.

2. Merítsen minél több szeretetet hitének erejéből. E szeretet teszi őt lelkiismeretessé, türelmessé és gondossá kötelességeinek teljesítésében. A szeretet csodákat művel; a szeretetlenség ellenben lerontja még a legnagyobb buzgalom sikereit is, mert elűzi tőlünk a gyermeket, bezárja előttünk szívének rejtekeit. A szeretet megsokszorozítja munkánk hatásait s melegtől egészséges fejlődésnek indulnak a gyermek tehetségei és ezek erői.

3. A hit ereje acélozza meg a nevelő azon munkáját, melynek hatásaként minden növendéke, minden leckeóra után érezni fogja, hogy egy-egy lépéssel tovább haladt a jó erkölcsökben és a hasznos ismeretekben. Ez a tudat fokozza a tanító ambícióját, hogy a nevelés célját általában és ne csak egyeseknél biztosítsa.

4. A hitből merített szeretet köti a tanítót hivatásához. Az igazi hivatásszeretet csak az oly tanítói lélekben tételvezhető fel, ki vállaira veszi az Üdvözítő keresztjét s csüggedés nélkül, még a szenvedések között is nevel és tanít, hogy megszerezhesse az öntudatnak azt a boldogító jutalmát, amit a jól végzett munka biztosít. Az ily tanító vidáman lép át minden nap az iskola küszöbét és az eredmény hatásaként a meglepődés boldogító érzelmével hagyja azt el.

Valóban e fohász ébredhet szívünkben: Uram segíts, hogy ily igazi szellem hassa át tanítói lelkünket!

A vetítőgépek a népiskolában.

Irta: *Öveges Kálmán.*

Ujabb időben sokan, sokféle hangoztatják és sürgetik a vetítőgépeknek bevonását az elemi iskolai oktatás szolgálatába.

Szinte túlaradó melegséggel ajánlják és ezek után azt hihetné az ember, hogy ez az a bizonyos tölcsér, amelyet a nehéz felfogású gyermekekkel együtt szoktak emlegetni.

Azt mondják, a vetítőgép egy darab életet visz a gyermek elé, teljesen leköti a gyermek figyelmét, a tanítást élénkké teszi és a tanító munkáját rendkívül megkönnyíti.

Ezek bizony mind olyan előnyök, amelyek bármely tanítási eszközt ajánlatossá tesznek — ha csakugyan megvannak.

Ezen a *ha* szövekszen fordul meg igen sok dolog; ezen fordul meg a vetítőgép taneszközi mivoltának a sorsa is az elemi iskolában.

Ha megvannak a felsorolt előnyei a vetítőgép használatának, bizony utat tör az csakhamar, de ha nincsenek meg, akkor hiába való reklám pufogtatások dacára sem lesz alkalmas tanítási eszköz.

Az tény, hogy a gyermekek, (még a felnőttek is) szívesen veszik a vetített képek bemutatását — *mint szórakozást*. De hogy az elemi iskolások különösen hasznát veynek az ilyen képeknek, azt éppen nem mondhatnám.

Ugyanis a vetített kép nem más, mint bármely szemléltető kép, nagyobbított alakban. Tehát *szemléltető kép* ez is. Ezzel megmondtam az értékét is. Nem ér többet semmivel, mint a jó szemléltető kép. Sőt sok, forgalomban levő fotogramma annyit sem ér. Mert a jó szemléltető képen *csak az van*, amit szemléltetni akarek a fotogrammanon még sok egyéb, ami csak elvonja a gyermek figyelmét.

Tapasztalat: Egyik vetítőképes előadáson a gyönyörű szép tájkép előterében egy kutya volt látható. Mivel az előterben volt, meglehetősen megközelítette a természetes nagyságot. Amint az egyik nebuló észrevette, rögtön elszólta magát: «Ni, ott egy kutya van» s azontúl hiába beszéltem nekik a szép hegyekről, völgyekről stb. — őket csak a kutya érdekelte, pedig kutyát többször láttak, mint szép tájképet.

Egy iparostanonc iskolában a múlt évben igen sok előadást vetített képek alapján tartottak.

Ma már — mint rendes taneszköz — nyugszik a gép s csak az ifjúsági egyesületekben szerepel vasárnap délutánonként.

Miért tették felre? Miért használata nem hozta meg azt az eredményt, amit vártak tőle. Maga az igazgató belátta ezt, pedig nagy híve volt az ilyen előadásoknak.

Eleinte újság ingerével bír s mint ilyen talán nagyobb a hatása, mint a közönséges szemléltető képnek, de ez napról-napra fogy.

Az életet a vetített kép is csak úgy adja, mint más *jó kép*, semmivel sem jobban.

A *tanító munkáját sem könnyíti meg*. Beszélni, magyarázni ennél is kell, még pedig semmivel sem kevesebbet, mint vetített kép nélkül. Másrészt, még terhesebbé teszi a tanító dolgot, mert hiszen a vetítő gép és képek előkészítése, elrakása, a világítási eszköz gondozása nem kis időt vesz igénybe. Igaz, hogy a tanítás érdekében nem szabad a fáradságtól megrettenni — de viszont *csak azért*, hogy vetített képekkel tarthassunk előadást, minden *különös* előny nélkül — nem érdemes vesződni.

Nem utolsó dolog a vetítő gép és képek beszerzési ára sem. Az okos üzletember csak úgy fektet tőkét új dolgokba, ha jó kamatot remélhet. Nekünk sem szabad csak azért beugrani újabb kísérletezésekbe, mert erősen reklámirozzák, pedig előreláthatólag azt az eredményt nem érhetjük el vele, amit tapasztalatok nélkül nagyhangon hozzáfűznek.

A fegyelmezés tekintetében is szó fér a vetített képek használatához. Az elsötétített helyiség szinte ingerli egyik-másik növendékét a rendetlenkedésre. S ha talán túlságos aggodalomra nincs is ok ebben a tekintetben, de ez is megszívlelni való oldala a dolognak.

Végül még egy figyelemreméltó körülményt említek. A vetített képek használata körülményesebb, mint a közönséges szemléltető képeké, vagy mintaké. Több idő kell hozzá. Hol vesszük ezt? Az elemi iskolának minden perce drága.

Mind Ezeket összevetve, korántsem nyújt oly fényes perspektívát a «jövő taneszköze» mint sokan gondolják.

Vannak speciális esetek, amikor jól lehet használni a vetített képeket, de inkább felsőbb fokú iskolákban, vagy felnőtteknek rendezett előadásokon. Az elemi oktatás azonban szépen meglehet nélküle.

A szuggesztio és hypnózis alkalmazása a nevelésben és tanításban.

Irtá: Kircz István.

Fenti kérdésre figyelmeztette olvasóit a «Néptanítók Lapja» f. é. 40-ik számában.

Ezen kérdés behatódó tárgyalásába be nem hozhatom, mert nem érzem magamban az arra való hivatottságot.

Hogy mégis foglalkozom tehát vele, teszem azért, hogy egyik-másik kartársamat, aki e dologról esetleg még nem hallott vagy olvasott volna, egy kicsit bevezessem e kérdés titkaiba és gondolkodására, esetleg e kérdés tanulmányozására serkentsem.

Maga a kérdés már nem egészen új. Dr. Bérillon párisi orvos foglalkozott vele először tudományosan és 1886-ban Nancyban volt kongresszuson, tartott

erről felolvasást, amely sok pro és kontrát váltott ki az ott jelenlévő orvosok, pedagógusok és jogászokból.

Egyik része azon kívánságnak adott kifejezést, hogy kísérlet tárgyává tétessék; másik része pedig óvatosságot tett ilyen kísérlet ellen, mert veszélyesnek és a tanításban és nevelésben való gyakorlati alkalmazását utópiának tartották.

Huszonhat év mulott el azóta és e kérdés még mindig csak a tudósok előszobáiban antichambrirozik, még mindig csak a kezdő stádiumban van, jele annak, hogy *általánosságban* még nem használják, legfeljebb csak mint *speciális* pedagógiai eszközt, a *gyógypedagógiában*. Mint psychikus gyógy mód — mint már olvastam — egyik-másik esetben kitünően bevált, mert bebizonyított tény, hogy a psychoterápia segítségével egyes működési zavarokat a testben, kitünően gyógyítottak meg.

Azért a psychoterápia mint gyógypedagógiai eszköz ma már nélkülözhetetlen, de rendes viszonyok között, a mindennapi iskolában azt használni sem nem lehet, sem nem szabad, mert a hypnosis alkalmazása nálunk belügyminiszteri rendelettel el van tiltva. Legföljebb orvos használhatja azt, de laikusnak nem szabad hypnotizálni, amely tilalom akkor adatott ki, amikor — azt lehet mondani — a világhírű Neukom-Salamon Ella-féle tragikus eset történt.

De különben bármiképpen is legyen, mi most ezen a helyen nem akarunk sem pro sem kontra reflektálni, hanem inkább a szuggesztio és hypnosis fogalmával tisztába jönni.

«A szuggesztio lélektani magyarázata még sok nehézséget okoz» — mondja egy német író.

Szuggesztálni tulajdonképpen annyit tesz, mint valakire saját meggyőződését reaesozakolni, azaz: saját meggyőződését másnak meggyőződésévé tenni.

Ez különben nem olyan titokszerű dolog, mert ez a mindennapi életben folyton történik.

A szónok mást sem akar elérni, mint saját meggyőződését másnak meggyőződésévé tenni.

A hazafias tüzzel előadó történelmi tanító mást sem tesz, mint szuggesztál.

Hát a politikai kortes, nem akarja saját meggyőződését másnak meggyőződésévé tenni?

Vagy az alkusz, a közvetítő mást tesz?

Hiszen egész tanításunk lényege tulajdonképpen csak szuggesztio.

A szuggesztio a meggyőződésnek csak egy formája, mert a meggyőződésnek legigazibb és legmegbízhatóbb formája az *észreévés és emlékezés*. Mégis a szuggesztio által sokszor olyan meggyőződést imputálhatunk másnak, mely nemcsak igaznak tartja a közölt dolgokat, hanem valóban átélte, tapasztalt dolognak is tartja. Olyan ereje van a szuggesztiónak, hogy a szerves élet jelenségeit is befolyásolja.

Hogy a szerves élet jelenségei a lélek hatalma alatt állanak, a mindennapi élet bizonyítja, mert tapasztalati tény bizonyítja, hogy a félelem erősebb szív-működést vált ki; hogy az ijedtségnél elsápadunk és reszkedünk; hogy a meglepetésnél tágra nyitjuk szemünket, a bámulatnál szánkat, hogy a zavarban elpirulunk, stb. stb.

Igy magyarázható azután az is, hogy a szuggesztio által embertársunk szerves életére is befolyást gyakorolhatunk. De csak olyan működésre, ami szervileg lehetséges is, mert pl. azt hiába szuggesztálnám, hogy a levegőbe emelkedjék és röpüljön, mert ez szervileg illetve testileg lehetetlen.

Hogy a szuggesztio hatása oly nagy; annak egyik

oka az is, hogy minden képzet befészkel magát gondolkodásunkba és ott tovább működik, szövődik, motoszkál, új gondolatokat vált ki és óriási befolyással van a képzelőtehetségre.

— De sápadt ön! Talán beteg? — kérdi valaki egészséges embertől.

— Nincsen semmi bajom — adja ez válaszul.

Ha ez a manővrírozás — mondjuk — négy különféle személy által ismétlődik, biztos, hogy az illeto teljesen egészséges ember a végén tényleg betegesnek érzi magát.

Vagy az anya nem szuggerálja kis fiának, ha az megütötte magát és keservesen sirva fakad, hogy:

— Ej csak icit-picit ütöttem meg magad kis fiam. Nézd, már nem is fáj — és egyet fúj a kis fiú megütött testrésze-re, tényleg elhallgat a kis fiú, mert nem fáj már neki.

A szuggesztiónak nagy akadálya és ellensége, az önálló gondolkodás és a bíráló tehetség (kritika), amely nem egyhamar hagyja magát befolyásoltni.

A hipnózis tulajdonképpen az álommal rokon állapot, csak hogy a természetes mély álomban semmiféle külső benyomásra a figyelem nem reagál, míg ellenben a hipnózisnál a hypnotiseur szavai — de csakis ezek — a lélek öntudatához jutnak.

A hipnózis a kritikát erősen befolyásolja, sőt sokszor teljesen kikapcsolja és ezáltal a reáhatás lehetőségét (szuggesztibilitását) fokozza.

Úgy a hipnózis, valamint a szuggesztio területe a képzelőtehetség. Az erkölcsi, érzelmi világ — *legalább k zvetlenül* — a hipnózis által be nem folyásolható. Közvetve igen.

Az *érzéki* érzelmek azonban befolyásolhatók.

Igy értjük azután, hogy a hipnózisnak a gyógy-pedagógiában nagy szerepe lehet. De a mindennapi tanításunkban annak ugyan vajmi kevés vagy semmiféle szerepe nem jut.

A mondottakból kitérjük, hogy a szuggesztiónak óriási szerepe jut a tanításnál, ellenben a hipnózisnak ez időszere csak a gyógypedagógiában van helye.

Minden esetre megérdemli azonban a két lelki jelenség a pedagógiában való alkalmazásának bővebb tanulmányozását, annyival is inkább, mivel minden, ami a pszichével összefügg, maga is érdekes.

Mire nevel a hitvallásos iskola?

Dr. Berger Márton beszédéből.

Összejövetelek alkalmával, tanácskozásokban, kongresszusokon állandóan foglalkozunk a nevelés problémáival. Aztán ne vegyük a szaklapokat, csak nézzük a napilapokat. A honi és külföldi lapok egyaránt nemcsak hogy állandó rovatot vezetnek, hanem emellett alig van szám, amelyben nem esnék azonkívül is szó a nevelésről, a tanításról, a tanítók- és tanárokról, szóval az iskoláról az ovodától kezdve fel az egyetemig. És miért? Azért, mert a nevelés és tanítás közügy, mert itt is, ott is többkevesebb baj van és főleg, mert lázas küzdelem, ádáz harc folyik az iskoláért azon ismert elv szerint: akié az iskola, azé a jövő.

E sorok szük keretében el kell tekintenem ezen küzdelem behatóbb ismertetésétől, mert az igen messze vezetne. De nincs is szükségünk erre. Olvasóim ép úgy tudják, mint én tudom, hogy ezen harc alapjában és végső céljaiban az istentelen

világnézet harca, Isten, a kereszténység és az ezen alapuló hitvallásos iskola ellen.

Pedig Isten, vallás, erkölcs nélkül rendezett társadalom nem élhet. Ezek nélkül az emberiség lecsuszamlanék arról a magaslatról, ahová a kereszténység sok évszázados fárasztó munkával emelte és belekerülne a teljes eldurvulásnak egy olyan forgatagába, ahol megszűnnék minden nemesebb viszonylat és ahol csak az érdek, az erő, a nyers erő dominálna. Igaz, ez a végső stádium. Talán sokan azt gondolják, hogy ez a felfogás egy kissé túlzott és így a jelzett, emberhez nem méltó állapot bekövetkezésétől nem kell tartani? Csalódnak. A történelem bizonyoságot tesz mellettem. De bizonyoságot tesz a tapasztalati élet is. Csak nézzünk magunk körül. Akadnak egyesek, de akadnak egész társadalmi rétegek a nagyobb városokban, az úgynevezett apacsok, kik a teljes elzülles képét tárják fel előttünk.

Már pedig ami megtörténhetik kicsinyben, az ugyanazon tényezők hatása alatt bekövetkezik nagyban is. Schiller Ének a haragról című költeményében olvasom:

Veszélyes a fölvert oroszán,
Rémseges a tigris foga,
De szörnyű szörnyeknél gonoszabban
Az orjogó ember maga.

És hogy Napoleon a nagy forradalom számos eseményei után odanyilatkozott, hogy nem érez elég erőt arra, hogy egy országot Isten nélkül kormányozni tudjon.

A törvény nem támasz, ha hiányzik hozzá a magasabb világrendtől kölcsönzött fény és tekintély. A csendőrszurony a katonai erő nem biztosíték, sőt veszedelem, ha nincs meg a megbízhatóság.

Laikus morál, hangzatos jelzések és irányelvek nem pótolhatják Istent, a vallást, a valláson nyugvó erkölcsöt és tekintélyt sem az iskolában, sem a társadalomban; a tanultság, az ügyesség, a művészet nem elegendő. Az ügyesség, a tudás, tolvajkules, feszítővas, pénzszekrényt felbontó autogen vágólámpa lehet az Isten nélkül való ember kezében. A hatalmas római birodalom nagy műveltsége dacára, a vallás-erkölcsi tényezők hiányában rombadolt, amint romba fog dőlni minden ország, minden nép, ahol a tudást nem támogatja az isteni hit és az isteni erkölcs, a világos főt, a mélyérzésű szív, a jóra edzett akarat. *Erre nevel a hitvallásos iskola.*

Azért emellett kell szilárdan megállanunk, emellett kell minden izgatás és csábítás ellenére teljes erőnkkel küzdenünk, ennek szellemében nevelni és tanítani, amint az új Rendszabály 175. §-a is bölösen előírja, midőn mondja: A katolikus népiskola tanítója vezetésére bizott iskola növendékeinek katolikus szellemi vallás-erkölcsi nevelését és oktatását a plébános felügyelete mellett végzi!

Azért hangoztatom, és mindig is fogom hangoztatni, hogy ahol csak alkalom kínálkozik, az igazi tanítók az egyes tantárgyakat vonatkozásba hozzák a vallás tanaival, azonfelül, hogy a hittanoktatást szívesen és szorgalmasan segítik céljaihoz Rendszabályaink értelmében. A gyermekek így fogják lassankint megszokni, hogy mindent a vallás és erkölcs szempontjából nézzenek és cselekedeteiket is azokhoz szabják.

Igy lesznek a katolikus tanítók igazán lelkes tanítók és nevelők, így lesznek valóságos népok-

tatókka. Erre törekedjék minden tanító a mai viszonyok között kétszeres buzgalommal a ránk bízott gyermekeknek az üdvössége, a biztos alapon nyugvó társadalmi rend, ezeréves országunk fennállása, s édes hazánk, Mária országának boldogsága érdekében.

Marci iskolába megy.

Irta: *Basity József.*

A családi tanács kijelentette, hogy Marci, a család dísz, virága iskolába megy.

— Hagy tanuljon a kölyök böcsületet — jelentette ki az öreg Marci — mer, hogy ez a dolgok rengye. Ő is az iskolának köszöni, hogy ma ember. Igaz ugyan, hogy őt bottal is verték az iskolában annak idején, de az akkó' vót. (Ezt nem mondta, csak úgy eszébe jutott.) Manapság megkivánják az embertől, meg kívánatos is, mert a tudatlan embert léptenyomon csalják. Mindezeket s sok egyebet tekintve, (ezek között szerepel az is, hogy Marciból idővel még fiskális is lehet) hozatott a föntemlített életbevágó határozat.

De mint minden emberséges javaslatnak, úgy ennek is ellensége támadt. Még pedig legtöbbször azoknak nem esik nyére, akiknek érdekében hozzák. Így esett most is.

Marci barátunk azzal állt elő — hogy saját szavaival éljek — 'iszen ebbü se lesz semmi'. Nem olyan bokorban termett ő!

Két ellentétes nézet közül egynek győznie kell, kiegyezésről, legalább ez esetben, szó sem lehetett. Az ilyen eszmecsereket a legtöbbször nem intéződnék el a legsimábban.

Itt is kitört a vihar.

Az öreg Marci haraggal (alighanem csak tettetett volt) fölugrik az ifj. Marci ismeretes kijelentésére.

— Dejszen, hun, egy ustor!

A fiú az anyjuk szoknyaranciai közé bújjik.

Az anyjuk könnyezik.

— De apjuk az Istenre kérek, nem eleget kínozzák majd az iskolában, az kollene, hogy még te is üsd! Van neked szived!

— No nefélj esőppöm, kis angyalkám. (A kis angyalkám alatt Marci értendő.)

— 'Iszen elmegy az én jó kis Marcikám az iskolába, úgy-e aranyos kis fiam, úgy-e galambom, szentem, 'iszen én is veled megyek.

Erre már Martony kijelenti, hogy: ühüm.

Közben nagyot szippantva. (De ne gondolják, hogy valami tubákos szelencéből, vagy ilyesféle régimódi úri jöszagból — nagyon tévednének. Titokban megsügom, hogy Marci azért nem szokott a tubákhoz, mivel a cigarettázás nemes szenvedélyének hódol. Értsd cigarettázás alatt újságpapírba csavart száraz összemorzsolt leveleknek s megymásnak paradicsomi gyönyörrel való elszívását. Gyufát a konyhából lehet még szerezni. Így szoktak Marciék füstölni s sokszor nemcsak ők füstölnek, hanem néminemű szalmakazalok is.)

Valami érdekes mozdulatot is tesz ingujjával balról jobbra s jobbról balfelé közvetlen a szagló szerve alatt.

Erre következik Marci szalon, illetve iskolaképe

tétele. Megmosdatják, ez sem megy némi csekély sírás nélkül.

Erre a napra kap először nadrágot (ami nagy esemény az ilyen legények életében) pruszlikot is ezüst gombokkal (már 'iszen messziről úgy festenek), kalapot is, amin árvalányhaj van.

Ennyi jóakarát láttára Marci is megindul, (hiszen az ő szívé sínes köből) s úgy látszik belenyugszik a sorsába.

Indulnak. Bizony az elindulás mindig nehéz, hát még mikor gyermekkorunknak mondunk búcsút. Az iskolába induló gyermek azt hiszi, na most vége mindennek... Marci is egyre forgatja fejét, pislog visszafelé. Anyja siettében folyton rancigálja. (Mert hiszen Marci a szoknyát fogja.)

Útközben következnek az illemszabályok.

— Aztán jól viseld magad! Nehogy megint bőgj, mert betömöm a szádat! Aztán kezet csokolj a tanító úrnak stb. stb.

Marci csak félfüllel hallgat oda, mert útközben mennyi emléktől kell elbúcsuznia, torkát valami úgy szorítja.

Eszébe jut, hogy azért kell neki most iskolába menni, mert nem fogadott szót, nem akarta őrizni a libákat, meg a malacokat, boltba se akart menni stb. stb. (Ezek a gyermekkor mizériái.) Ezek miatt kell most iskolába menni.

Mondta is anya, hogy: megaj csak, majd beadlak az iskolába, majd ott rancba szednek, a tanító úr majd megabriktól, ha akkor szót fogadok, most nem kelne iskolába menni.

Igy érnek az iskolába.

Következnek a szokásos dolgok, Marci beiratása. Persze nem tudják, mikor születettsekként esik meg, hogy Marci születése kapcsolatba hozatik holmi trágyahordási évaddal.

Ézalatt Marci mind rosszabbul és rosszabbul érzi magát, szeretne minél messzebb lenni attól az elátkozott helytől. Hogyisne, mikor a tanító úr olyan mérgeesen néz rá a pápaszem mögül. Legalább ő olyannak látta, pedig valójában olvadozott a jöszagtól.

Végre kijelöli a Marci helyét, de Marci nem tágít a szoknya mellől. — No fiacskám fogadj szót ('iszen te szófogadó vótál mindig) szól az anyjuk s oda vezeti. Marci leül, de mintha tüskéken ülne. Mikor látja, hogy a szüle elkövetkezik, erre már kitör belőle — s elég hangosan — a jobbérzés: ennyi már sok egy érző kebelnek. Még mit nem kívánnak tőle. Még hagyján, ha itt maradna a' anya, de nélküle itt maradjon, nem jót olvas ki a tanító úr szeméből, biztosan várja míg elmegy a' anya, akkor oszt!...

Csak tartsunk anyával. Rimázkodni kezd, hogy így, úgy milyen jó fiú lesz ő ezután csak vigyek innen haza.

Most jönnek a szép kérések, majd a még szebb rábeszélések s végül a kevésbé szép korholások, hogy nem szégyenli magát a többi gyerek előtt. De Marci úgy látszik, nem szégyenli magát.

Erre már az anyában is fölforr a mérge, nyakon legyinti az áldott jöszagot s biztosítja, hogyha nem hallgat, hát megnyúzza s a tanítóhoz intézett eme épületes utasítással: Csak üsse a kutyát, ha nem fogad szót! — eltávozik.

Marci ordít...

Tekintget jobbra, tekintget balra, de látja, hogy nem segít neki senki, lassan alábbhagy.

Hiába a tanító nyájassága, hetekig kötéllel kell kisérni az iskolába s félévig még megszokik, hánszor kerüli el az iskolát s hannyal van ez így!

Mi lehet ennek az oka?

A szülők meggondolatlansága. Úgy beszélnek az iskoláról, mint olyan helyről, ahol a gyermek méltó büntetését fogja kapni az otthon elkövetett csínyekért s engedetlenségeikért. Ha vásott a gyerek, nem késik a biztatás: megaj csak, kerülj az iskolába!

Ezt hallja nap-nap után kicsikorától. Egyik-másik már iskolába járó pajtása sem késik tájékoztatni őt az iskolai kemény életéről, emlegetve holmi fül s egyéb szervibántalmakat.

Ezeket hallva, a gyerek fél attól az ítéletnaptól, melyen neki is majd iskolába kell menni.

Innen vannak azok a gyakori s sokszor igazán kegyetlen jelenetek a beiratási évadban. Érzik a szülők (nem mondom, hogy tisztelet a — sok kivételnek!) saját példájukon okulva, hogy szüksége van gyermeküknek az iskolára s vezetik is s ha nem akar, hát kényszerrel. De nem gondolják meg, miért iszonyodik annyira az iskolától. Még kevésbé gondolják meg, hogy mindennek ok az okai, előidézői, hogy ok valósággal benenevelik gyermekeikbe az iskolától való félelmet.

Ahelyett, hogy minduntalan rémisztgetik a gyermekeiket az iskolával, jobban tennék, ha csak jót s dicséretet mondanának az iskoláról, hogy így a gyermek abig várná azt az időt, hogy iskolába mehessen.

Akkor hiszem másképp festene az iskola tája őszelőn. Ezt a jobb felfogást a szülőknél a szülői értekezletek volnának hivatva előteremteni. Hozzuk közelebb a családot az iskolához.

SZEMLE.

Az iskolázás reformjáról. *Wlassics Gyula* volt kultuszminiszter, a múzeumok és könyvtárak országos felügyelősége közgyűlésén elnöki megnyitót tartott, melyben megszívlelésre méltó kijelentéseket tett a *mai iskolázás reformjáról*. Ugy mond — annak a demokráciának, mely az emberiség haladásában hivatást akar betölteni, nagy kötelességei vannak. A demokrácia jog is, de elsősorban súlyos kötelesség. Ezért kell a legszorosabb figyelemmel felőlelni a mai nemzedéknek a modern pedagógia minden kérdését.

Mindenekelőtt lehetetlen förtartani azt az állapotot, hogy kötelező a népoktatás csaknem öt évtized óta, de nincs elég népiskola. Nálunk pedig a népműveltség csaknem egyértelmű a népiskolával. A tények itt is oly kegyetlenül beszélnek, hogy az egész társadalomnak, kormányának és törvényhozásnak az erélyes tett terére kell lépni. A politikai jogok kiterjesztése mulhatatlanul megkívánja, hogy ne csak jogokat adjunk, de az általános primitív műveltséget biztosítsuk. A lakosság nagy része, talán négyötöde, a mi hazánkban nagy- és kisközségekben él. A 12.600 község közül 10.109-nek van 1500-nál kevesebb lakója. Ezekben a kisközségekben más nemzetnevelő intézmény alig is van egyéb, mint a népiskola. Körülbelül 7 millió lakos él apró községekben. És milyen itt a kulturélet képe? Részben hiányzik az iskola, vagy ahol van, a tankötelezettséget nem tudjuk úgy végrehajtani, hogy abban teljes megnyugvást találhatnánk. Az 1910. évben közzétett adatok szerint az iskolaköteles gyermekek közül 408.840 nem jár iskolába. Elszomorító az igazolatlan mulasztások

arányzáma is. De legszomorúbb az, hogy 16.445 népiskola között 10.357 az osztatlan, azaz: az egyosztálytanítós iskolák száma. Ez azt jelenti, hogy hat osztályt tanít egy tanító. Minő az iskola belélete? Kilenc hónapnál rövidebb ideig folyik a tanítás körülbelül 8000 iskolában; nyolc hónapnál rövidebb ideig csaknem 3000 iskolában.

A városokban a legutolsó évtizedek alatt nagy általános haladást észlelhetünk. De ha a városokban az iskolaéletet az új kor igényei szempontjából vizsgáljuk: akkor ismét azt állítom, hogy az új kor parancsoló szükségességgel követeli a legsürgősebb reformokat. Maga a legsajátságosabb városi iskola, a polg. fiúiskola tarthatatlan helyzetben van. A polg. iskolánakigazi feladata, hogy gyakorlati iskola legyen.

Az új pedagógiai eszmékör megérett gondolatait tetté kell váltanunk. Nem várhatunk a reformtettekkel addig, míg az egész eszmékör kialakul. Az érett gondolatokat az emberi kultúra egész területén, tehát az iskolaéletben is, fokozatosan a cselekvés terére kell vinni. Ezt követeli minden nemzetűl az új idők szelleme. Eza böles fokozatosság a nemzeti demokratikus haladásnak legbiztosabb alapja. Alap, mely megment a radikális felfogástól. Nem szabad a részleges reform érett gondolatait a sutba vetni, csak azért, mert még az egész a maga rendszerében nem alakult ki. Ha a megérett gondolatokat is sutba tesszük, felgyülemlik a sok elnyomott gondolat és romboló erővel tör ki. A közoktatás területén pedig semmitől sem kell inkább óvakodni, mint hogy forradalmi romboló erő szedje áldozatait. Nem azért mondtam ezt el, mintha közoktatásügyi kormányunknak mondanék újat. A közoktatásügyi kormány — mint számos tette bizonyítja — kétségtelenül igen jól ismeri feladatát és örömmel lép a cselekvő kezdés terére. De szüksége van a közoktatásügyi kormányának is arra, hogy a magyar közvélemény reformtörekvéseiben támogassa és a haladás útjáról a komoly munkát bénító akadályokat elhárítsa. — A magunk részéről az első ily teendőnek tartjuk, hogy a kormány a tanítói fizetést általános megnyugvást keltő módon minél előbb törvényesen rendezze.

IRODALOM. MŰVÉSZET.

Ifjúsági könyvtárjegyzék. Lapunk mai számához csatoltan veszik kézhez kartársaink a kath. népiskolai és ifjúsági könyvtáraknak az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács által összeállított hivatalos jegyzékét. E jegyzékben megállapított könyvtáresoportok a Szent-István-Társulatnál szerezhetők be, kellő kezesség mellett kedvező fizetési feltételekkel.

A katolikus iskoláknak az 1912/13. iskola-évre érvényes tankönyvjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg a Szent-István-Társulat.

Rendszabályok a magyarországi latin és görög szer-tartású róm. kath. kisdudóvók, népiskolák és gazdasági ismétlő iskolák közigazgatásához. Ara füzve 4, vászonba kötve 5 korona.

Tanterv a katolikus elemi iskolai tanító- és tanító-nőképző-intézetek számára. Ara 2 korona. E könyvek megrendelhetők az Országos Kath. Tanügyi Tanács központi irodájánál (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.), a Szent-István-Társulat budapesti és szegedi könyvkereskedéseiben, valamint az ország bármely könyvesboltjában.

A kegyelet ünnepe. Erzsébet királyné (november 19.) emlékeztetének iskolai megünneplésére alkalmas költemények és beszédek. A *Győrffy János-éle Iskolai ünnepélyek* című vezérkönyvek V. kötete. Ára 24 fillér. Megrendelhető a kiadó Szent-István-Társulatnál.

Dávid király zoltárkönyve. II. kiadás. Az őshéber eredeti szöveg alapján a legjelesebb értelmezők s fordítások, főleg a Vulgata egybevetésével magyar versekre írta: *Kálmán Károly*. Kálmán Károlyt a fenti mű verselésének művésziessége hazánk legelső műfordítóinak közé emelte. Bár teljesen hűen követi könyvében az eredeti költemények értelmét, nyelvezetének gazdag változatossága és zenéje a régebbi zoltárfordításokat teljesen feleslegessé teszi. Dávid király zoltárkönyve ebben a fordításban oly csillogó és szépséges köntösben jelenik meg, hogy olvasása minden keresztény ember lelkében eltörülhetetlen nyomokat hagy. Különösen kiemelendő a mű szövegének rendkívül éles, tiszta nyomása s külsejének csinos kiállítása. A könyv 32-rét alakban, szép tiszta nyomással és izléses kötésben kapható. Ára: vászonkötésben 2 kor., chagrinkötésben 3 kor. 60 fillér, borjúborkötésben 4 kor. 20 fillér, puha bőrkötésben, vörös metszéssel 3 K 80 fill., arany metszéssel 4 K 40 fillér. Kiadja a Szent-István-Társulat, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

Vogl Maté Szentek élete. Átdolgozott illusztrált új kiadás. Négy rész, két csinos kötetben. A Szent-István-Társulat, mikor elhatározta, hogy a Szentek Életét újból kiadja, főképen arra törekedett, hogy ezen új kiadást mindenki könnyen megszerezhesse. Ezért az eddig forgalomban lévő — teljesen elfogyott — terjedelmes és drága kiadás helyett kisebb alakban és olcsó kiadásban állította elő a «Szentek Élete» c. művet, mely nemcsak tartalmánál, de izléses kiállításánál fogva is díszes lehet minden katolikus családi vagy egyesületi könyvtárnak. A Biblia és Kempis Tamás könyve mellett ezt olvassa leginkább a katolikus világ. Mind a két kötet szövegét igen sok szép kép díszíti. Ára 5 korona. Megrendelhető a Szent-István-Társulatnál: Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. sz.

P. Luis Coloma. Boy. Fordította: *Gergely Jolán*. P. Luis Coloma kétségkívül a mai spanyol irodárgárda legértékesebb tagja. Regényeiben a sajátos spanyol világnak és társadalomnak oly színes rajza van beleszőve, amilyent csak elsőrangú irodalmi kvalitásokkal bíró íróember nyújthat olvasóinak. Boynak tulajdonképeni tárgya egy erkölcsi tétel körül mozog, mely tétel az anyai és hitvesi szereteten kívül eső tévelygő szerelemre vonatkozik. Főhőse Boy, a spanyol arisztokrata, aki beleütközik az író erkölcsi tételébe, vérével pecsételi annak igazságát. A regény mozgalmos hátteret képezi a forrongó Spanyolország s a carlista forradalom kitörése. Ez hullámszik a regény cselekménye körül mindaddig, míg két puskacsó eldörrenése a finalét véresre nem festi. Boy meghalt, de alakjától nagy kiengesztelődéssel búcsúzunk. Megjelent a «Családi Regénytár» LXIII. és LXIV. kötete gyanánt. Ára 2 kor. Kiadja a Szent-István-Társulat, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

Sienkiewicz Henrik Dicsőség mezején. Fordította *Bányai Károly*. A nagy lengyel író ezen regényének tárgyát Szobieski János uralkodásának korából merítette. Mesteri vonásokkal rajzolja elénk a XVII. század zivataros éveit, a lengyel nemzetnek dicsőséges harcát a Kelet felől előrenyomulni akaró félholdas török világ ellen. Ebben a viharos, hazai zaj-

tól hangos keretben szövődik a regénynek tulajdonképeni tárgya. A cselekmény központjában két regényhős áll, kiknek alakját, karakterét Sienkiewicz írói genialitása alakít olyanná, hogy őket a többi, sohasem felejthető klasszikus regényhősök közé teszi el az olvasó. E fiatal lengyel nemes és leány köré csoportosul a regénynek többi mellékalakja; az ő szerelmük, sajátos történetük alkotja ennek a történelmi regénynek gerincét. Ára 4 korona. Kiadja a Szent-István-Társulat, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

A Szirányi család. Írta: *Bokor Malvin*. Manapság, mikor az ifjúsági irodalomnak annyi a téves kinövése, a legnagyobb körültekintéssel kell megválogatni a szülőknek azon könyveket, melyeket gyermekei kezébe adhat. A «Szirányi család» minden sorában a szívnek legbensőbb, tiszta hangulata árad. Az író nem a képtelen mesék birodalmában bolyong, hanem feltárja fiatal olvasói előtt a mindennapi reális életet. De ez az élet még sem lehangoló, nem kopár; a mindennapi szokott vásári zaj, a nagy emberi túlekedések felett aranyos felhőként lebeg a hitben való megnyugvás ereje és a munka megbecsülésének kultusza. Minden szülő aggodalom nélkül adhatja fiának vagy leányának ezt a művet, amelynek idealizmusa fejleszti lelkének nemes érzéseit. A mű díszes kiállításban jelent meg és szövegét számos illusztráció díszíti. Ára diszkötésben 5 kor. A Szent-István-Társulat kiadása, Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.

HIREK.

Jogi tanácsok. Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács a legutóbb tartott ülésében elfogadta az elnökségnek abbéli előterjesztését, hogy a Tanács Központi Irodája a kath. iskola életére vonatkozó, szóval a kath. tanügygyel összefüggő mindennemű kérdésben jogi tanácsot közvetít a hozzáfordulóknak. Kimondta ugyanakkor azt is, hogy a Tanács Központi Irodája figyelemmel kíséri a napi és a tanügyi sajtó híreit s mindazon esetekben mikor a kath. tanügyre, a kath. iskola hatóságaira vagy a kath. tanítókra vonatkoztatva téves, bántó közlések jelennek meg, a való tényállást kipuhatolja és a helyreigazító közlések közzétételéről gondoskodni fog. *Levelek «Az Országos Kath. Tanügyi Tanács Központi Irodája»* Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. intézendők.

Nyugalomba vonult igazgató-tanító. *Jakubovich Sándor*, a nyitrai római katolikus fiúiskola igazgató-tanítója a Katolikus Tanítók Országos Bizottságának tagja 43 évi tanítói működés után, melyből 34 évet Nyitrán töltött el, nyugalomba vonult. *Jakubovich* Sándorban a nyitrai katolikus fiúiskola kitünő erőt birt, Nyitraváros kulturális élete pedig egy olyan tényezőt, akinek hatását az iskolaügy egész terén jeletékennyen lehetett érzni. A nemzedékek egész sorát tanította és nevelte Isten félelemre, erkölcsös életre és hazaszeretetre. Szorgalma lankadatlan volt, kötelességérzete erős, hivatás-szeretete áldozatkész. Pályáján nagy nehézségekkel kellett megküzdenie. A nyitrai katolikus fiúiskola fejlesztése kitartó erélyt, csüggedetlen békétűrést és élénk agitációt tett szükségessé. Az érdemes tanfér-

fiu,
élen,
odaa
rend
az e
tessé
muta
A n
szak
galm
iskol
vonu
szere
a fel
nehé
súlyo
nak
menny
mind
hess
tanít
meko
meko
nak
likus
Szmi
mele
tanít
örök
nyug
ered
neve

A
Egye
a rom
vetke
Elnö
sérül
adást
léltet
mati
Kopá
kedv
tanít
A kö
a) Já
leték
Mise
mekk

A
Kocs
Tanít
folyó
isten
szent
II. I
soroz
köri
megy
felüg
e) V
vány
törté
köri
A s
23-án
tárgy
tés. S
A D
Gaal
fegy
Az
köre
közgy

fiú, amióta mint igazgató-tanító állott az intézet élén, semmit sem mulasztott el, hanem a legteljesebb odaadással minden alkalmat megragadott, minden rendelkezésére álló eszköz felhasznált, hogy az iskola az elodázhatatlan szükségnek megfelelően fejlessék és fejlődésének folyamán fényes eredményt mutasson fel. Ezt a célt a legkövetkezőben érte el. A nyitrai katolikus fiúiskola az igazgató-tanító szakszerű vezetése alatt, a tanerők vállvetett szorgalma és buzgó igyekezete folytán a vármegye mintaiskolájává fejlődött. Tündöklő erénye a nyugalomba vonuló tanítónak, példás családi élete és önfeláldozó szeretet nagyszámú családjáért. Sok gyermeknek a felnevelése kedvezőbb anyagi viszonyok között is nehéz gond, szerény körülmények között pedig olyan súlyos áldozatokat igénylő feladat, mely egy férfiúnak és családapának a munkaejét és szeretetét kemény próbára teszi. *Jakubovich* Sándor feláldozta minden szabad idejét, pihenését, hogy megszerezhesse azokat az anyagi eszközöket, melyekre a szerény tanítói fizetés keretein túl szüksége volt, hogy gyermekeinek neveltetését biztosíthassa. A kiváló férfiúnak érdemeit mult hó 2-án méltatta a nyitrai katolikus iskolások, melynek az nap tartott ülésén Szmda Kálmán esperes-plébános, iskolaszéki elnök meleg szavakkal búcsúztatta a távozó igazgató-tanítót, akinek érdemeit jegyzőkönyvileg is megörökítették. Kívánjuk a derek népnevelőnek, hogy nyugalmát sokáig zavartalanul élvezze és nagyeredményű munkásságának gyümölcsét, az általa nevelt generációk virágzó jöletében szemlélhesse.

A Balassagyarmat vidéki róm. kath. Népnevelők Egyesülete 1912. évi október hó 24-én Balassagyarmaton, a róm. kath. elemi fiúiskolában közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: 1/2,9 órákor szentmise volt. Elnöki megnyitót után jelentés tétel a körök működéséről. Hangjegyek szerinti énektanításról gyakorlati előadást tartott *Erdélyi* József balassagyarmati tanító. Szemléltető rajzoktatásról értekezett *Varga* László balassagyarmati tanító. Az új rendtartási szabályzatot ismertette *Kopcsa* István mikszáthfalvai tanító. A méhészet megkedveltetéséről értekezett *Klúger* Ödön nógrádsipeki tanító. A jövő évi közgyűlésre két vitatétel kitézetett. A központi bizottság a következő tetteket ajánlotta: a) Játéktorna tanítása a népiskolákban. b) Ifjúsági egyletek szervezése. Indítványok. Tisztújítás. Himnusz. Mise alatt a balassagyarmati róm. kath. fiúiskolai gyermekkar a «De Angelis» gregorián misét énekelte.

A Szanyi kerületi róm. kath. Néptanítók Körének Köcsis Gyula, egyedi főtanító, 40 éves jubileuma és a Tanítói Kör 25 éves fennállásának alkalmából Egyeden, folyó évi november hó 7-én diszgyűlést tart. I. Hálaadó istentisztelet. 9 és fél órákor ünnepi szentbeszéd és szentmise. Mondja *Németh* Gyula ker. tanfelügyelő. II. Diszgyűlés 11 órákor az iskolahelyiségben. *Tárgysorozat*: 1. Elnöki megnyitót. Mondja: *Malkovich* Elek köri elnök. 2. Az ünnepelt üdvözlése: a) Az egyházmegyei főhatóság részéről. b) Sopronmegyei kir. tanfelügyelőség részéről. c) A kör üdvözlése. d) A hitközségé. e) Volt tanítványainak üdvözlése. f) A jelenlegi tanítványoké. 3. Az ünnepelt válasza. III. A kör 25 éves története főbb vonásokban. Ismerteti: *Magasházi* István köri jegyző. IV. Himnusz. Éneklés az ünnepelő közönség.

A sümegi róm. kath. esp. ker. tanítóköre 1912. október 23-án Sümegen rendes közgyűlést tartott a következő tárgysorozattal: Fél 10 órákor szentmise. Elnöki jelentés. *Sárváry* József dabronci tanító gyakorlati tanítása. A Duna-Dráva közti dombvidék felszine ismertetése. *Gaal* Péter káptalanfai tanító felolvasása: Az iskolai fejelemről.

Az alsóhevesi római katolikus esperesi kerület tanítóköre október hó 17-én Hevesen tartotta rendes öszi közgyűlést. *Puchlin* Kázmér t. kanonok-esperes elnök

fájdalmasan emlékezik meg boldogult emlékü *Samassa* József egri bibornok-érsek nagy szelleméről, az egyház egyik legnagyobb fiáról, akinek áldókarjai lehanyatlottak. A kör fájdalmának jegyzőkönyvileg ad kifejezést. Majd elhatározta, hogy *Szmracsányi Lajos érseknek, akinek fópásztori gondjai közé tartozik a katolikus nevelés ügyének és a katolikus tanítóság anyagi jólétének előmozdítása,* a kör üdvözlő feliratot terjeszt székfoglalása alkalmából. Az új tagok bemutatása után *Szabó* István kiskörcei tanító «Szemelvények az Új Korszakból» címen tartott felolvasást, amelyben a szabadgondolkodó sajtónak a katolikus Egyház és a katolikus papság ellen szórt rágalmaikat cáfolta meg mélyen szántó gondolatokkal. Nem hive az iskolák államosításának, ahonnan ez a tábor a vallásoktatást akarja száműzni. Az ilyen sajtó izgatása hidegen hagyja a katolikus tanítóságot, akik megmaradnak híven ősi hivatásuk mellett, a vallás, erkölcs és igazságszeretet régi alapján. Az egri főegyházmegei tanítógyűlésre két tagot küld ki a kör kebeléből. A tanítógyűlések alkalmával napi- és fuvardíj kiutalását szorgalmazza. A kör belső ügyeinek elintézése után *Lazur* Gyula boconádi kántortanító a fizetésrendezés ügyében nyújtott be indítványt, amelyet a kör egyhangúlag magáévá tett. *Vágassy* Gyula plébános megemlékezett *Dutkay* Pál tarnaszentmiklósi római katolikus kántortanítóról, a kör nesztoráról, aki ötven évvel ezelőtt végezte el az egri érseki tanítóképzőt, azóta mindig egy helyben működik a katolikus Egyház és a magyar katolikus népnevelés javára. Elnök a kör nevében üdvözölte a jubilanst, érdemeit jegyzőkönyvileg megörökítik. Elnöklő kanonok-esperes bezáró beszédében a mai kor irányezsméiről emlékezik meg. A szabadelvűség cégére alatt működő szabadság veszélyessé kezd lenni egyházunkra és hazánkra egyaránt. A hamisan magyarozott eszmék a lelkiismereti törvényeket sujtják porba. A közmorál, a közszabadság egy sírdomb alatt nyugszanak. Oda törekedjünk, hogy a vallás és erkölcs örökbecsű eszméi a társadalomban mélyebb gyökeret verjenek. Iparkodjék a katolikus tanítóság arra, hogy a kollegiális szeretetet épölva egymás szívében, erős táborot alkosson. Emeljük a katolikus népiskolát, amely az Egyház édesanyjai keblén született, a magyar nemzeti népnevelés hatalmas faktorát, a megfelelő magaslatra. Közli: —y.

Az Esztergom-járásai római katolikus Tanítói Kör 1912. november 5-én délelőtt 1/2,10 órákor tartja rendes évi közgyűlést az Esztergom szabad királyi város tanács-termében. A munkarend főbb pontjai: Elnöki megnyitót. A «Magyarországi Tanítók Országos Betegségélyező Alapja» javára rendezett sorsjáték ügye. Előadó: *Bárdos* József. A tankönyvek egységesítésének a párkányi járáskör által felvetett eszméje. Előadó: *Homor* Imre. Jelentés a Segélyalapról. Jelentés a pénztár állapotáról. Jelentés a könyvtár állapotáról. Indítványok. Himnusz.

TÁJÉKOZTATÓ.

A hitfelekezeti tanító adója. (Többeknek.) I. Fizetése után IV. osztályú kereseti adót fizet, 800 korona után 8 koronát, 1000 K = 10 koronát, 1200 K = 14 koronát, 1400 K = 18 koronát s f. t. II. A tanítói lakásokat bérbeadás útján nem használt házakhoz sorozzák s így azok után adót nem fizetnek. Ha azonban az iskola, ovoda, vagy a természetben adott tanítói lakás bérelt helyiség, akkor a bérbeadó köteles házádot fizetni, avagy szerződéses kikötéssel a bérlő testület. III. A római és görög-katolikus tanítók az általuk birt tanítói földek után az adót maguk kötelesek fizetni. A néptanítók által tanítói minőségükben birt földek, arra készpénzfizetésük után községi póttadóval meg nem róhatók. (Közigazgatási bíróság 778—900. sz. ítélete.) IV. Betegápolási póttadóval megrohható. V. Állami tisztviselők fizetése törvényhatósági póttadó alapjául nem szolgálhat. A vármegye adhat fölmentéseket a megyei póttadók alól. VI. Utadót csak a törvényhatósági joggal bíró városok tanítói nem fizetnek. Az utadó 3 korona. (L. 59.558—892. sz. p. ü. miniszteri rendelet.) Fejadót nem fizet. — **Hadmentesség**

adó. (H. M.) A népiskolai tanítók és tanítójelöltek, ha a tényleges szolgálattétel alól fel is vannak mentve, hadmentességi díjat nem kötelesek fizetni. De ha tanítói minőségük megszűnik vagy tanulmányaikkal felhagynak, a díjfizetés kötelezettsége alóli mentesség is megszűnik. (1880. XXVII. t.-c. 3. §. utasításának 2. pontja.) — **Iparostanone-iskola.** A V. K. M. 35.564—893. sz. rendelete értelmében kiadott szabályzat előírja, hogy oly községben, ahol 50 iparostanone van, köteles a község az 1884. évi XVII. törvénycikk 80. §-nak megfelelően iparostanone-iskolat felállítani. — **Özvegyi nyugdíj.** (K. M.) Ha a férj legalább tíz évig szolgált és nejevel legalább egy évig élt házasságban, az özvegynek joga van az özvegyi ellátásra. Ha egy évig sem élték együtt, akkor igazolni kell, hogy összekelésükkor a férj nem szenvedett abban a betegségben, mely halálát okozta. Az ellátás 1200 koronára 50% és azonfelül 20%. Ha a nyugdíjas ismét tényleges szolgálatba lép és egy évig élt nejevel házasságban, az özvegy segélypénzre jogosult. Aki nyugdíjas minőségben nőül, felesége özvegyi ellátásra nem tarthat igényt. Az árva fejénként az özvegyi segélypénznek egyhatodát kapják 16 éves korukig.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETEI.

P. F. Az adókvetés törvényes alapon történt mert a helyben birtokos köteles adója után a hitközségi iskolaadót fizetni; a miniszteri döntvény értelmében még akkor is, ha az adó korábban kivétve nem lett volna. A minisztérium illetékes ügyosztályában szorgalmazni fogom az ügy elintézését. — **R. N.** Ahol a kiutalás történik, ott venetó fel. — **N. A. I.** Ha a kiutalás feltételei megvannak, akkor igen. 2. Ha az illető gyártelep a községhez tartozik, akkor a hitközségi iskolaadót a telep katolikus vallású lakói valamint azon más vallású szülők is fizetik, akiknek gyermeke a katolikus iskolába jár. A beirási díjon kívül egyéb hozzájárulás ki nem róható. — **P. R.** A tanítóegyesületek és körök gyűléseiről beküldött rövid, tárgyilagos tudósításokat készséggel tesszük közzé. Köszönet. — **N. Gy.** Az egyházi főhatóság rendelete az irányadó. Ha közölve volt a döntés, akkor új helyzet előtt áll. Eljárásához kérjen utasítást az egyházi főtanfelügyelőségtől. — **Tanítótestület.** Illetékes helyen azt a felvilágosítást adták, hogy a rendelet értelmében az összes hitfelekezeti és községi tanítók részesülnek most már drágasági segélyben. Ez a Kath. Tanügyi Tanács emlékiratának eredménye, amit a napokban nyújtott be. — **Egy.** Az 1907. évi XXVII. t.-c. 2. §-sa értelmében a fenntartó köteles a női tanító számára a természetben való lakást megadni, vagy a megfelelő lakásbért. Az elutasítás nem törvényes. A közigazgatási bizottsághoz forduljon intézkedésért. — **N. Gy., S. D., B. L., K. M.** Feliletem. — **K. Gy., J. F.** A IV. polgári leányiskolát végzett tanuló nem kötelezhető arra, hogy az ismételőiskolát látogassa. — **Cs. F.** Az illető más vallású szülők azt a hitközségi iskolaadót kötelesek fizetni, amit a katolikus szülők. A birtokosok hasonlóan ily adóval járulnak a hitközségi iskola fenntartásához. Az uradalom adózási viszonyai iránt kérjenek döntést a kir. tanfelügyelőség útján a közigazgatási bizottságtól. — **K. F.** Ott írja alá, ahol annak megfelelő üres helyet talál a nyomtatványon. Az igazgató is aláírja. — **K. F. Sz.** Telen csak vasár- és ünnepnapokon járnak a tanulók templomba. Ez az általánosan követett eljárás. Kérjen útmutatást az egyházi ker. tanfelügyelőtől. — **Uradalmi iskolák.** Az 1868. évi XXXVIII. t.-c. értelmében magániskolát csak okl. tanítók nyithatnak, akiknek engedély iránti kérvényüket az illetékes közigazgatási hatóság erkölcsi szempontból véleményezi. Az uradalmi iskolák ennél fogva nem minősíthetők magániskoláknak. A katolikus jellegüknek elismert, de az uradalom által fenntartott iskolák nyilvános katolikus hitvallásos népiskolák, amelyek az anyaegyházhoz tartoznak. Az Országos Katolikus Tanügyi Tanács a fizetésrendezési törvényalkotásnál az ily iskolák érdekeit is védelmezi. — **Cz. F.** Az 1907. évi 27. t.-c. 14. §. intézkedése a díjlevélben feltüntetett összes terménybeli járán-

dóságokra vonatkozik. — **B. K.** Levélben adtam választ. **Sz. F.** A közlemény sok egészséges eszmét vet fel. Ezek közül a legtöbb már megvalósítást nyert. A tanítói körök feladatát helyesen itéli meg. Az espereskerületi tanítói körök és a katolikus tanító egyesületek ülési előtt — a legtöbb esetben — mintatanítások is szerepelnek a munkaprogrammban. — **F. R.** Beérkezett. Az uradalmi tanítók ügyét már részletesen megvilágítottuk. Az ügy további vezetése és irányítása a Katolikus Tanügyi Tanács feladata. E testület meg is teszi kötelességét minden irányban. — **H. G.** A katolikus tanítóknak a fizetésrendezés ügyében a IV-ik egyetemes katolikus tanítói kongresszus határozatai az irányadók. A Magyarországi Katolikus Tanítók Országos Bizottsága és annak Katolikus Tanügyi Tanácsa végrehajtotta ezeket a határozatokat és az elnökség éber figyelemmel kíséri a fizetésrendezés ügyének minden mozzanatát. Ha kell cselekszik, szóval férfias határozottsággal és előrelátással vezeti a katolikus tanítók mozgalmait, hogy a kellő eredményt biztosítsa. A katolikus tanító-egyesületek és körök kivétel nélkül átnyújtották már kerületeik képviselőinek Országos Bizottságának memorandumát. Ebben az emlékiratban az összes kívánságok kellő indokolással bennfoglaltatnak. Csak egységes, megfontolt eljárással érhetünk célt. Ötletszerűségekkel csak gyöngíthetjük a katolikus tanítók országos fellépésének súlyát. **Cáfolat.** Az uradalmi iskolák tanítóinak ügyét minden oldalról megvilágítottuk. Most már a cselekvés következik. Ezt elvégzi a Katolikus Tanügyi Tanács. — **B. F. T.** A beküldött tartalmas értekezést közölni fogjuk. — **K. M.** Még nem tettezt át. — **G. D.** Beérkezett. Közzétettük. — Névtelenül beküldött levelekre választ nem adhatunk. **M. Z.** A királyi tanfelügyelő által láttaozott folyamodványhoz mellékel 2 darab arcképet. Az iskolászeki elnök hivatalból terjeszti be. Az jogosult, aki a nyugdíjintézetnek tagja. — **H. K.** 1. Igen, tartozik. 2. Kísérje figyelemmel a pályázati hirdetéseket. 3. Kap ösztöndíjat. 4. A pályázat előírja a feltételeket. — **B. Gy.** Köszönet.

Elismert elsőrangú műrekek csak a Zimmermann-féle harmoniumok!

Az előkelő valódi Zimmermann-féle

HARMONIUMOK

legelőnyösebben beszerezhetők közvetlenül a monarchia vezér-képviselőitől:

HÖRL NÁNDOR
Pozsony, Ferenciek-tere 4.

Főtiszt. papság és tanároknak kényelmes részlettízetés.

Harmonium-katalogus ingyen!

Üzletek: Lipcse, Szent-Pétersvár, Moszkva, Riga és London.

50 új gyásmise offertorium 1 kor. Orgonahangok 3, 4 és 5 korona. 469 24—39

MOLNÁR JÓZSEF kántor, Kunszentmiklós

Dallamos praludiumok az összes hangnemből 4 kor.
Miatyánk, Üdvözlégy (ének) 2 kor. **Ünnepi daloskönyv** gyermekkarrá 3 kor. vegyeskarrá 3 kor.
Népszöveg-ségi induló férfiakra 75 fillér.
Kontor Elek Megrendelést kér
kollegánk Budapest, II., Albrecht-út 7. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETÉSEK

A nmélt. püspöki kar határozata köte-
lezőnek nyilvánította a katolikus nép-
oktatási intézetek pályázatainak a «Nép-
nevelő»-ben való közzétételét.

KIADÓHIVATAL:
Szent-István-Társulat Budapest.
A KIADÓHIVATAL FŐNÖKE:
LOVÁSZY DEZSŐ.

Pályázati hirdetések minden egyes szá-
vának egyszeri közlése 6 fillér. Csakis
azon pályázatok közöltnének, melyek-
nek díja előre lefizetett.

**A lapot kérjük gondosan megőrizni. Pótlásokat számonként 30 fillér ellenében teljesítünk.
Csakis azt a pályázatot közöljük, melyért a pénzt péntek délig megkapjuk.**

Esztergomi érseki megye.

A negyedik tanítói (tanítónői) állásra nov. 8-ig pá-
lyázat hirdettek. Fizetése 1000 kor., kertillemény
20 kor., bútorozott szoba. Tanításvnyelv magyar. *Kubicza
Terenciusz*, isksz. elnök. 1544 2—2

Komjátí (Nyitra vm.) róm. kath. iskolánál (egy taní-
tóna kántortanítónak való megválasztása miatt) egy
férfitanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: isk.
pénztárból 700 kor., kertillemény fejében 20 kor., 1 öl
kemény tűzifa, beszállítva, államsegélyből 276 kor. és
törv. korpótlék, egy bútorozott szoba. Kötelességei a vá-
lasztási jegyzőkönyvben és az új püspöki s helyi rend-
szabályokban találhatók. Folyamodványok november 10-ig
az iskolaszékhez küldendők. A megválasztott állását
azonnal tartozik elfoglalni. 1562 1—1

A zsigárdi (Pozsony m.) róm. kath. népiskolánál
megüresedett tanítói állásra nov. 14-ig pályázat hirdette-
tek. Javadalma: államsegéllyel 1000 kor. és 20 kertillet-
mény. Kérvények *Dr. Heródek Antal* esp.-pébános úr-
hoz Vágfarkasra küldendők. 1573 1—2

Az özdögei (u. p. Zsitvaföldemes, Nyitra m.) kántor-
tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: két pad-
lózott szoba, konyhából, kamrából, istállóból álló lakás.
Községtől 600 kor., 48 kor. papérez, 856 öl kertillet-
mény, 2 kat. hold 1326 öl szántó, mindkettő bérlete
jelenleg 182 kor., 5-70 hektoliter rozs, átlagos értéke 80
kor., 105 kor. államsegély, esetleg korpótlék, alapítvá-
nyok után 5153 kor., helybeli uradalomtól rendszeren 70
kor. kegydomány, stólaövedelem körülbelül 146 kor.
Temetés-knél szokásos énekek, liberak és búcsúztatók
után kb. 130 kor., manuális misék után átlag 170 kor.,
egyebekből 20 kor. Tót nyelv ismerete szükséges. Kö-
telességei a választási jegyzőkönyvben fognak megállá-
píttatni. A választásnál nov. 9-én délelőtt az esetleg szem-
élyesen megjelenők előnyben részesülnek. Vasuti álló-
mástól 15 percnire. Az állás azonnal elfoglalandó.
Jakabovics János pébános, iskolaszéki elnök. 1569 1—1

Péterlakí (Nyitra m.) róm. kath. iskolánál megürese-
dett tanítói, esetleg tanítónői állásra nov. 9-ig pályázat
hirdettek. Javadalmazása: 1090 kor. fizetés, 100 kor.
tiszteletdíj, bútorozott szoba. Kötelessége: III—VI. osztá-
lyt és ismételt tanítani, tanulókra minden istentiszte-
letnél felügyelni. Tót nyelv teljes ismerete szükséges.
Állás azonnal elfoglalandó. *Iskolaszék*. 1578 1—1

Egri érseki megye.

A kistályai róm. kath. plébániához tartozó Ostoros
leányegyházhoz a kántortanító szabadságolátása miatt
egy évi időtartamra helyettes kántortanítót keres az is-
kolaszék. Fizetés: a szabadságot kántortanítótól mosás
és viágításon kívüli teljes ellátáson felül 400 kor. Pá-
lyázati határidő nov. 10. Csak okleveles egyének pályáz-
hatnak. A 45 filléres bélyeggel ellátott és megcímezett
boríték mellékelésével és egyéb okmányokkal kelleleg
felzerelt kérvények *Danassy Gyula* lelkész címére Kis-
tálya (Borsod m.) küldendők. A megválasztott tartozik
állását azonnal elfoglalni. 1586 1—1

Istenmezejei róm. kath. iskolához helyettes kántor-
tanító kerestetik, évi díja 800 korona Pályázati határidő
nov. 10. *Vágó Lajos* lelkész Erdőkővesd (Heves megye)
küldendő. 1587 1—1

Besztercebányai egyházmegye.

Turócjeszenői róm. kath. népiskolához 1913 szept.
30-ig terjedő időre helyettes tanító vagy tanítónő keres-
tetik. Fizetése havonként 66-66 kor. Kérvények nov. 14-ig
Riedl Lajos, iskolaszéki elnökhöz Tótrprona küldendők.
1571 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A szerdahelyi (Szeben vm.) róm. kath. osztatlan
elemi népiskolánál megüresedett kántortanítói állásra
pályázatot hirdetünk. Javadalmazás: I. készpénzben 913
kor., II. haszonélvezete 9 és 1/2 hold primae classis
szántó és kapáló 431 öl udvar és konyhakert 800 öl
faiskolának. Lakása 2 szoba minden mellékhelyiséggel,
gazdasági épületekkel. Új iskola és tanítói lakás terve
miniszterileg elfogadva és 1913. évre engedélyezve. Jo-
gosultnak korpótlék. Kántortanítói oklevéllel, esetleg
szolgálati bizonyítvánnyal fölszerelt kérvények nov. 20-ig
alulírt iskolaszéki elnökhöz küldendők. Kinevezés után
az állás azonnal elfoglalandó. *Váradí Gyula*, isksz. el-
nök. 1565 1—2

Győri püspöki megye.

Dör (Sopron m.) róm. kath. népiskolánál üresedésben
levő osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadal-
mazása: 1. Egy szobából álló lakás, szükséges bútorzat-
tal, fűtéssel, 2. a hitközség pénztárából havi előleges
résztletekben 600 kor., 3. államsegélye 400 kor. Köteles-
ségei: 1. Az elemi iskola I. II. III-ik osztályát tanítani,
2. az ismételőiskolások leányosztályát oktatni, 3. a kántor-
tanítónak a kántoriakban segítségére tartozik lenni, díj-
talanul, 4. köteles a győregyházmegyei róm. kath. tanító-
egyesületbe tagul belépni Pályázhatnak férfiak és nők.
Személyes megjelenés előnyben részesített k. Kérvények
november 7-ig főt. *Ujlaki István* pébános, iskolaszéki
elnök, Dör (Sopron m.) küldendők. Választás november
10-én lesz. Állás azonnal elfoglalandó. 1513 2—2

A vértesszöllősi (Komárom m.) kath. iskolaszék osz-
tálytanítói állás a pályázatot hirdet nov. 10-ig. E napon
választás. Személyesen megjelenő s megválasztott tíz kor.
u iköltséget kap. Fizetés törvény előírása szerint Nők is
pályázhatnak. *Az iskolaszék*. 1575 1—1

A mecséri (Moson m.) róm. kath. osztálytanítói ál-
lásra pályázat hirdettek nov. 8-ig a törvényes illetmé-
nyekkel, kötelességek díjlevel szerint. Tanítónők is pá-
lyázhatnak. Az állás azonnal elfoglalandó. *Csizmazia Pál*
pébános. 1580 1—1

A szilsárcányi anyaegyházhoz tartozó pásztorii filiális
hitközség a megüresedett kántortanítói állásra nov. 10-ig
pályázatot hirdet. Javadalmazás: 1. kétszobás lakás,
konyha és melléképületek, 2. különfélekből díjlevel szer-
int 1000 kor. Személyes megjelenés megkívánatik. Kér-
vények a szilsárcányi plébániahivatalhoz küldendők.
Leisztinger István pébános, isksz. elnök. 1585 1—1

Ka'ocsai érseki megye.

A wekerlefalvai róm. kath. népiskolánál megürese-
dett tanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: 1. a
polgári község pénztárából: a) havi előleges résztletek-
ben 800 kor., b) félévi előlegben 60 kor. 8 köbméter
tűzelőfa fejében. 2. szabad lakás az iskolaépületten a

hozzátartozó melléképületekkel, 3. a tanító által a saját szükségletére vásárolt tüzelőfa díjtalan szállítása a polgári község által, 4. az 1600 öles iskolatelen bekerített udvar és kert hasznélvezete, 5. 140 kor. államszegély, 6. a törvényszabta korpótlekek. A megválasztott kötelesege úgy a mindennapi, mint az ismétlő iskolában az iskolaszék által kijelölendő osztályokat vezetni, az újvidék-palánkai tanítóegyletbe belépni, szükség esetén a kántort helyettesíteni. A kellőleg felszerelt s a wekerlefalvai róm. kath. iskolaszékre címzett folyamodványok *nov. 15-ig* nt. *Vidakovich Miklós* esperesnek küldendők Bácsóvárosra. 1559 1—1

Magyarkanizsára (Szeged mellett) róm. kath. segéd-kántor kerestetik. Jövedelme havonként 30 kor., teljes ellátással. Gyertyajövedelem szépen van. Kántorságban jártasok pályázzanak. Oklevél szükséges. Azonnal elfoglalható. *Kék Béla* főkántor, 1577 1—2

Nyitrai püspöki megye.

Bérczesi (Trencsén m.) fiókközség róm. kath. tanító keres. Fizetése 100 kor. hitközségtől, 900 kor. államszegély, 20 kor. ismétlőiskoláért, 7 öl tűzifa tanterem fűtésére. Lakása két szoba, konyha, kamra. Választás *nov. 7-én*. Az állomás azonnal elfoglalandó. *Darvai János*, plébános, Nagysziklás (Trencsén m.) 1566 1—1

A visszhangí (Trencsén m.) róm. kath. iskolához osztálytanító állásra *nov. 15-iki* határidővel pályázat hirdetik. Pályázhatnak tanítók és tanítónők. Tannyelv magyar-tót. Fizetése 200 kor. Lakása: szoba, konyha, kamra. Trencsénpéteri (Nagybiccse mellet) *Szulló Ernő*, plébános. 1570 1—1

A morvamogyoródi (Trencsén m., u. p. helyben) völgyi róm. kath. iskolához tanító vagy tanítónő kerestetik. Javadalma: kétszobás lakás, kert és 1000 kor. Tót nyelv ismerete szükséges. Folyamodványok *nov. 9-ig* az iskolaszéki elnökhöz küldendők. 1581 1—1

Óbesztercei (Trencsén m.) tanítói állásra pályázat hirdetik. Pályázhatnak okleveles tanítók, tanítónők. Tannyelv tót-magyar. Fizetés államszegéllyel együtt 1000 kor. Egy szobából álló lakás. Folyamodványok *november 14-ig* Óbesztercére alulírottához küldendők. *Szűcs János*, plébános. 1574 1—2

Pécsi egyházmegye.

Bellyei (Baranya m., vasútállomás Dárda) róm. kath. iskolához helyettes kántortanító kerestetik bizonytalan időre, de legkésőbb 1913. június 30-ig. Fizetése havi 60-66 kor., egy szoba, konyha, bútorzat használatra megengedés tárgya. Kántoriak végzése fejében utólagos havi részletekben 1875 kor. Kötelesege osztatlan elemi és ismétlőiskola vezetése. Tannyelv magyar, kántori német-magyar. Pályázhatnak okleveles férfi- és nőtanítók. Az állás azonnal elfoglalandó. *Giltek István* plébános, iskolaszéki elnök. 1564 1—1

A dunaszekesi (Baranya m.) róm. kath. elemi népiskolánál megüresedett tanítói állásra az iskolaszék *nov. 11-ig* bezárólag pályázatot hirdet. Fizetése a hitközségi pénztárból 900 kor., 200 kor. lakbér, 20 kor. kertilletmény, 100 kor. államszegély. Kizárólag csak nő pályázhatnak. A megválasztott köteles a rábizandó osztályt önállóan vezetni, növendékeit templomba és körmenetre kísérni, a leánytanulókat kézimunkára ingyen oktatni, az összes leányismétlőiskolásokat tanítani, a gyermekeket vallásos és hazafias szellemben nevelni és a pécsi egyházmegyei róm. kath. tanítóegyletbe rendes tagként belépni. Iskolai év közben az állás mással fel nem cserélhető. Hiteles okmányokkal felszerelt kérvények *november 11-ig* elnöknel nyújtandók be. *Reinhardt György*, isk. elnök. 1579 1—1

A belvárdi róm. kath. kántortanítónak önkéntessége idejére helyettes keresek. Fizetése évi 800 kor., egyszobás lakás fűtéssel. Hely azonnal elfoglalandó. Olasz (Baranya megye). *Dr. Hickenberger Konrád*, plébános. 1592 1—1

Horváthertelendi kántortanítói állásra *nov. 7-ig* pályázat hirdetik. Jövedelme és kötelmei a «Népnevelő» 1912. szept. 29. számában. Személyes megjelenés nem

kívántatik. Okmányok ibafai róm. kath. plébániahivatalnak címzendők. 1583 1—1

Gyűrűfői fiókközség róm. kath. kántortanítói állásra *nov. 10-ig* pályázat hirdetik. Jövedelme és kötelmei a «Népnevelő» 1912. szept. 15. számában. Személyes megjelenés szükséges. Okmányok ibafai róm. kath. plébániahivatalnak címzendők. 1584 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

A polyánkapusztai (Nógrád m.) róm. kath. iskolához *nov. 10-ig* tanítói állásra pályázatot hirdetnek. Javadalmazása 1000 kor., melyből 924 kor. államszegély és természetbeni lakás. Állás azonnal elfoglalandó. Tótul is tudó tanítónők előnyben részesülnek. Forgácsfalva (Gömör m.) *Cservenka János* plébános, iskolaszéki elnök. 1563 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

Alsószikola (Fehér m.) pusztai magániskolához diplomás tanító kerestetik. Kötelesege az elemi és ismétlő iskola vezetése, jó időben az iskolásgyermekeknek templomba vezetése. Fizetése 300 kor. készpénz és esedékes korpótlek. Természetben 650 kg. búza, 800 kg. rozs, 400 kg. árpa, 24 kg. só, 1 magyar hold kukoricaföld, 1/8 hold kert, 1/16 hold káposztásföld, sertéstartás: 1 db. anya, 2 db. egyéves, 2 db. két éves a cselédség sertécsordájában. Naponta 3 liter tej. Kívánatra a terményekbeni járandóság, — beleértve a készpénzfizetést is — 1000 kor. értékben megváltatik. Pályázati kérvényeket s okmányokat *gróf Zichy Nándor* iskolafőntartóhoz intézve — *Csöngedy Gyula* esperes, iskolaszéki elnökhöz, Adony címre — *nov. 15-ig* küldjék be. 1568 1—2

Szepesi püspöki megye.

«Népnevelő» 42. számában hirdett **veszelei** III. tanítói vagy tanítónői állásra a pályázat *nov. végeig* újból meghosszabbíthatik. Tót nyelv ismerete szükséges. *Iskolaszék*. Veszele (Árva m.) 1589 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

A vaspöri (Zala m.) róm. kath. népiskolánál az ujonnan szervezett másodtanítói állásra pályázatot hirdetünk. 900 kor. államszegély, 100 kor. a községtől, 20 kor. kertilletmény. Lakása a különálló új iskolában 2 szoba, konyha, kamra. Kötelesege az új tanteremben a kicsinyeket oktatni. Tanítónő is pályázhat. Ha férfi választatnék, akkor az ismétlősöket felváltva havonként, ha nő, akkor ez az ismétlősleányokat tanítja. Határidő és választás *nov. 17.* Az állás azonnal elfoglalandó. Tanítási nyelv csak magyar. *Kláfl Mihály* pléb. Zaláhátság. 1582 1—1

Badafalvai (Vas megye, posta: Nagyfalva) róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdetik. Javadalma: két szoba, éléskamra, konyha, pince, kert, gazdasági épületek, készpénzben államszegéllyel együtt 614 kor., gazdaság, stóla határozott összegben 25 kor. és egyebek megbecsülve 386 — 1000 korona. Magyar-német nyelv, valamint orgonálásban teljes jártasság okv. tlenül megkívántatik. Kötelesegei díjlevél szerint. Állás azonnal elfoglalandó. Kérvény címzendő plébániahivatalnak. 1487 3—3

A felsőrönöki kántortanítói állásra *november 6-ig* bezárólag pályázat hirdetik. Jövedelme: 1132 kor., esinos lakáson kívül. Kötelesege a díjlevél szerint. Az állomás azonnal elfoglalandó. Felsőronók u. p. Alsőrönök (Vas m.) 1499 2—2

Németujvárra (Vas m.) okleveles férfi vagy nő helyettes tanító kerestetik, I. osztály vezetésére június 30-ig, havi 83 33 kor. fizetéssel és bútorozott szoba élvezettel. Pályázati határidő *november 9.* délelőtt. Német nyelv ismerete kívánatos. Állás azonnal elfoglalandó. *Rém. kath. iskolaszék*, Németujvár. 1561 1—1

Szakonyfalui iskolaszék a tanítónak katonai szolgálata miatt 1912. nov. hó 3-tól, 1913 június végeig terjedő időre helyettes tanterül okl. tanítót, tanító nőt keres. Pályázat *nov. 8-án* jár le. Javadalmazása havi 83 kor., lakás és 2 öl puhafa, házhöz szállítva s főlvágva.

Folyamodások *Koczán István* címére (Apátistvánfalva, Vas m., posta helyben) küldendők. 1567 1—1

9 éves leányomhoz tanítónő-nevelőnő kerestetik, zongorázás megkivántatik. *Linter Gyula*, Ukk. 1576 1—1

Váci egyházmegye.

Bag (Budapest közelében, a fővonal mellett) róm. kath. iskolájánál az ujonnan szervezett V. rendes tanítói állásra *nov. 10-ig* pályázat hirdetik. Fizetése: 900 kor. államsegély, 100 kor. polgári községtől, lakbér 200 kor. kertilletmény 20 kor. Kötelessége: díjlevél szerintiék. Kántori teendőben jártasak előnyben, melyért méltányos díjazás jár. Választás *nov. 10. d. u. 3 óra. Fleischmann Béla* plébános, isksz. elnök. 1560 1—1

A **nagykőrösi** róm. kath. iskolaszék ideiglenes nyugdíjazás folytán megüresedett állásra helyettes tanítónót keres a törvényes illetményekkel. Pályázók kérvényeiket okmányokkal felszerelve *nov. 15-ig Lantos Lajos* iskolaszéki elnökhöz küldjék. Megválasztott értesítés után állását elfoglalni köteles. 1538 1—2

A **hódmezővásárhelyi** róm. kath. iskolaszék nyugdíjazás folytán megüresedett tanítói állásra pályázatot hirdet *nov. 10-iki* határidővel. Javadalma 800 kor. a hitközségtől, 300 kor. fizetési kiegészítő államsegély, 20 kor. kertilletmény, természetben lakás vagy a törvényszabta lakbér. Kellőleg felszerelt kérvények az iskolaszékhez címezve *Bernátsky Ferenc* apát-plébánoshoz küldendők. Férfiak és nők pályázhatnak. 1590 1—1

Nagykátára (Pest m.) okleveles róm. kath. segéd-tanítót keresek, ki kántorságban is önállóan segédkezik. Fizetése 1000 kor. utólagos részletekben, bútorozott szoba, ágynemű nélkül. Kérvények *nov. 10-ig Rapsányi főkántortanítóhoz* küldendők. 1593 1—1

Maglódra (Pest m.) önkéntesnek besorozott róm. kath. kántortanító helyére okleveles helyettes kerestetik. Jövedelme: hitközségtől és államsegélyből 1210 kor., 3 hold föld, kert és stóla. Lakása: 2 szoba, konyha meliékhe-lyiségekkel. Kellően felszerelt kérvények *nov. 9-ig* be-nyújtandók. *Iskolaszék.* 1591 1—1

Veszprémi egyházmegye.

A tapolcai róm. kath. plébániához tartozó Kisapáti fiókközségben megüresedett kántortanítói állásra pályá-zatot hirdetek. Javadalom: 2 szoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás, rét, legelő, kert értéke 102 kor.; készpénzfizetés a községtől 128 kor.; lélekpénz 32 kor.; borkollekta 100 kor.; stóla 12 kor., 6 öl tűzifa 144 kor.; lélekgabona 216 kor.; államsegély 268 kor. Kötelességei díjlevél szerint. Pályázati határidő *nov. 12.* Az állás azonnal elfoglalandó. *Ley József*, prépost-plébános, Ta-polcza (Zala m.) 1572 1—1

Stampay ének- és imakönyve.

(XIX-ik kiadás, 256 oldal.)

Félvászonban 30 fillér, egészvászonban 50 fillér, bőrkötésben 3 K 20 fillér. Tízre egy ingyen, kotta is ingyen. Utóbbi kötve 50 fillér. **Köbölkúton** (Esztergom m.) 1474—18

Mária énekeink *legszebb gyöngyei, 100 szebbnél szebb ének díszes orgonakisérettel, 2 részben. Egy-egy rész 3 kor. együtt a kettő 5 kor. 48 csinos és dallamos orgonadarab 2-40 kor.* 379 24—26

Zámbó Károly kántor, Szeged.

A MAGYAR FÖLDRAIZI INTÉZET R.-T.

..... (BUDAPEST, V. RUDOLF-TÉR) .....

VILÁGATLASZA

a magyar könyvpiac szenzációja,
a kartografia remeke.

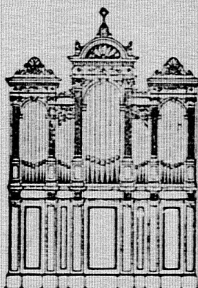
130 térképlapon sok 100.000 helynév,
névmutatóval, szöveggel

Ára **42** korona.

ELŐFIZETÉSI feltételekről, továbbá előfize-
tést gyűjtőknek adandó kedvezményekről
(ingyen példány) a prospektus nyújt tájékoztatást.

1545 2—2

ORGONAÉPÍTÉSI MŰINTÉZET

RIEGER OTTÓ

hazánk legnagyobb orgonájának
(a királyi orgonájának a koroná-
zási templomban) alkotója, vil-
lamos gépekkel berendezett cs.
és királyi udvari orgonagyára

Budapest, VII., Garay-utca 48.

Cs. és királyi udvari szállító.

A párisi, bécsi, stb. kiállítások-
kon kitüntetve. Kedvező fizetési

feltételek mellett pneumatikai

nemeshangu orgonákat szállít.

Mindenemű orgonajavításokat

és hangolókat lelkiismeretes

□□ pontosság-al teljesít. □□

Tervezeteket és mintarajzokat

kívánatra díjmentesen küld.

64 2—52

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ ÉS TSA

Budapest, X., Delej-utca 25 B (Tisztviselőtelep).

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer
szerint és minden nagyságban pontos or-
gona-mértékkel templomok, szeminaryu-
mok részére és mint gyakorló orgonák.

Bérmentes szállítás az utolsó
vasuti állomásig

Tanulóknak s lelkeseknek különösen szá-
zalékengedmény. Árjegyzék ingyen és
bérmentve. Részletfizetés engedélyezve.

93

Kérjen árjegyzéket, pianók és pianinókról.

A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.

Ervényes 1912. október hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.				A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.			
vonal-szám	óra	perc	hová	vonal-szám	óra	perc	honnán
Délelőtt				Délelőtt			
1110	5:40	sz. v.	Balatonfüred, Tapolca	339	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká
310	5:50	sz. v.	Hatvan	645	5:20	tszsz.	Debrecen, Nagyvárad
802	6:25	gy. v.	Ruttká, Berlin	309	5:30	sz. v.	Hatvan
22	6:30	sz. v.	Bicske	1905	5:30	sz. v.	Eszek, Tapolca
z	6:40	sz. v.	Wien, Graz, Sopron	609	5:45	sz. v.	Brassó, Arad
1502	6:45	gy. v.	Kassa, Csorba	909	5:45	sz. v.	Sofia, Bród, Belgrad
1512	6:50	sz. v.	Kassa, Csorba	19	5:55	sz. v.	Torbágy
1002	7:00	sz. v.	Fiume, Torino, Róma	313	6:00	sz. v.	Pecel
602	7:00	sz. v.	Arad, Brassó	17	6:05	sz. v.	Komárom
603	7:10	sz. v.	Belgrad, Sza. Sarajevo	1707	6:15	sz. v.	Stanislaw, M.-Sziget
402	7:20	sz. v.	(Szeged, Lemberg)	11	6:25	sz. v.	Wien
1003	7:25	sz. v.	(Maramarossziget)	1505	6:30	gy. v.	Poprad-Felka, Kassa
1004	7:30	sz. v.	(Belgrad, Sza. Sarajevo)	407	6:30	sz. v.	Lemberg, Stryj, Kassa
1005	7:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1007	6:35	sz. v.	Fiume
1006	7:40	sz. v.	(Gödöllő)	318	7:00	sz. v.	Gödöllő
1007	7:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1305	7:10	sz. v.	Graz, Fehring
1008	7:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	589	7:20	sz. v.	Brassó, Kolozsvár
1009	7:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	917a	7:25	sz. v.	Kunszentmiklós, Tass
1010	8:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	817	7:30	sz. v.	Gödöllő
1011	8:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	319	7:40	sz. v.	Hatvan
1012	8:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	21	7:45	sz. v.	Bicske
1013	8:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1003	8:00	gy. v.	Róma, Triest, Fiume
1014	8:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	911	8:10	sz. v.	Sarajevo, Belgrad
1015	8:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1013	8:15	sz. v.	Csorba, Kassa
1016	8:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1015	8:20	sz. v.	Paks
1017	8:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	513	8:35	sz. v.	Bukarest, Kolozsvár
1018	8:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	321	8:45	sz. v.	Hatvan
1019	8:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	13	9:20	sz. v.	Győr
1020	8:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	307	9:25	sz. v.	Berlin, Ruttká
1021	8:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1005f	9:35	gy. v.	Fiume, Tapolca
1022	9:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	913	9:55	sz. v.	Szabadka
1023	9:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	5	10:05	gy. v.	Bruck-Kiralyhida,
1024	9:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	49	10:20	sz. v.	Szombathely, Sopron
1025	9:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	209	10:40	sz. v.	Miskolc
1026	9:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	333	10:25	sz. v.	Gödöllő
1027	9:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	515	10:40	sz. v.	Bicske
1028	9:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)	1503	10:50	gy. v.	Segesvár, Kolozsvár
1029	9:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				Csorba, Kassa
1030	9:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1031	9:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1032	9:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1033	9:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1034	10:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1035	10:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1036	10:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1037	10:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1038	10:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1039	10:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1040	10:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1041	10:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1042	10:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1043	10:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1044	10:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1045	10:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1046	11:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1047	11:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1048	11:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1049	11:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1050	11:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1051	11:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1052	11:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1053	11:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1054	11:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1055	11:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1056	11:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1057	11:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1058	12:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1059	12:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1060	12:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1061	12:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1062	12:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1063	12:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1064	12:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1065	12:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1066	12:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1067	12:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1068	12:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1069	12:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1070	13:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1071	13:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1072	13:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1073	13:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1074	13:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1075	13:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1076	13:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1077	13:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1078	13:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1079	13:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1080	13:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1081	13:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1082	14:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1083	14:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1084	14:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1085	14:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1086	14:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1087	14:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1088	14:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1089	14:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1090	14:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1091	14:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1092	14:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1093	14:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1094	15:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1095	15:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1096	15:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1097	15:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1098	15:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1099	15:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1100	15:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1101	15:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1102	15:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1103	15:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1104	15:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1105	15:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1106	16:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1107	16:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1108	16:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1109	16:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1110	16:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1111	16:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1112	16:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1113	16:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1114	16:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1115	16:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1116	16:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1117	16:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1118	17:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1119	17:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1120	17:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1121	17:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1122	17:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1123	17:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1124	17:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1125	17:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1126	17:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1127	17:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1128	17:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1129	17:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1130	18:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1131	18:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1132	18:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1133	18:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1134	18:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1135	18:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1136	18:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1137	18:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1138	18:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1139	18:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1140	18:50	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1141	18:55	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1142	19:00	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1143	19:05	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1144	19:10	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1145	19:15	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1146	19:20	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1147	19:25	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1148	19:30	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1149	19:35	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1150	19:40	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1151	19:45	sz. v.	(Kassa, Poprad-Felka)				
1152	19:50	sz. v.					

A vonatok indulása Budapest k. p.-udvarról.

Ervényes 1912. október hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest k. p.-udvarra.

VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HOVÁ	VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HOVÁ
Délelőtt									
1110	5:40	sz. v.	Balatonfüred, Tapolca	904	8:20	gy. v.	Belgrad, Konstantin.		
310	6:30	"	Hatvan	1016	8:30	"	Nagykát		
802	6:25	gy. v.	Ruttká, Berlin	25	4:35	"	Komárom		
22	6:30	sz. v.	Bicske	322	4:35	"	Gödöllő		
9	6:35	"	Wien, Graz, Sopron	606	5:00	gy. v.	Arad, Bukarest		
1510	6:45	gy. v.	Kassa, Csorba	410	5:10	sz. v.	Miskolc		
1512	6:55	sz. v.	Kassa, Csorba	34	5:15	sz. v.	Győr, Sopron, Szombathely.		
1092	7:00	gy. v.	Fiume, Torino, Roma	314	5:25	sz. v.	Gödöllő (Wien)		
308	6:55	"	Pécs, Vinkovce	3149	5:40	"	Nagykát, Szolnok		
602	7:05	"	Arad, Brassó	308	6:55	"	Ruttká, Berlin		
916	7:10	"	Belgrad, Sofia, Sarajevo	920	6:05	"	Kunszentmiklós, Tass		
402	7:25	"	(Straj), Lemberg	1004	6:15	gy. v.	Zagrab, Fiume, Roma, Apol		
1302	7:25	"	Szeged, Győr, Triest	510	6:15	sz. v.	Kolozsvár, Brassó		
307	7:30	"	Győr	325	6:25	"	Pécel		
307	7:30	"	Belgrad, Sofia, Vinkov	325	6:40	"	Hatvan		
307	7:30	"	Arad, Brassó	920	6:45	"	Kunszentmiklós-Tass		
307	7:30	"	Munkács, Laxone	25	7:00	"	Bicske		
307	7:30	"	Kolozsvár, Brassó	516	7:15	"	Szolnok		
307	7:30	"	Kolozsvár, Brassó	10	7:20	"	Győr, Triest		
307	7:30	"	Ruttká, Berlin	32	7:35	"	Hatvan		
307	7:30	"	M.-Sziget, Stanislaw	1000	7:40	gy. v.	Zagrab, Fiume		
307	7:30	"	Wien, Sopron	1514	8:00	"	Kassa, Csorba		
307	7:30	"	Hatvan	920	8:00	"	Belgrad		
307	7:30	"	Kassa, Poprad-Felka	1908	8:25	"	Pécs, Bród		
307	7:30	"	Kunszentmiklós-Tass	334	8:40	"	Gödöllő		
307	7:30	"	Nagykát	318	9:00	"	Szolnok		
307	7:30	"	Bicske	1836	9:15	"	Győr, Graz		
Délután.									
612	7:30	"	Arad, Taxis, M.-Sziget	336	10:05	sz. v.	Pécel		
102	7:30	"	Fiume, Roma, Lész	912	10:10	"	Bród, Belgrad, Sofia		
314	7:30	"	Hatvan	1010	10:25	"	Fiume, Tapolca		
10	7:30	"	Szombathely, Wien	408	10:25	"	Kassa, Csorba		
314	7:30	"	Ujvidék, Sarajevo	12	10:55	"	Szombathely, Wien		
1004	7:30	gy. v.	Kassa, Poprad-Felka	338	11:10	v. v.	Ruttká, Poprad-Felka		
314	7:30	sz. v.	Gödöllő	614	11:25	v. v.	Arad, Debrecen		
1004	7:30	sz. v.	Füthring, Graz	422	11:35	v. v.	Kassa		
604	7:30	"	Arad, Bukarest						
4	7:30	"	Wien, Paris						
404	7:30	"	S.-Jajgh, Lemberg, Kassa						
910	7:30	"	Nagykát						
304	7:30	"	Ruttká, Berlin						
318	7:30	"	Hatvan						
320	7:30	"	Pécel						
30	7:30	"	Bicske						
512	7:30	"	Szolnok						
1002	7:30	"	Szabadka, Sarajevo						
1002	7:30	"	Tapolca, Eszék						

A vonatok indulása Budapest-Józsefvárosról. Délután.

*) December 15-től hetente január 31-ig közlekedik. *) Csak vasár-és ünnepnapokon közlekedik. *) Nagykatolc Szolnokig csak szombaton közlekedik. *) Csak március 1-től közlekedik. *) Csak szombaton közlekedik.

VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HONNAN	VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HONNAN
Délelőtt									
339	5:10	v. v.	Berlin, Ruttká	325	8:15	sz. v.	Hatvan		
645	5:20	tszsz.	Debrecen, Nagyvár	1501	8:30	gy. v.	Poprad-Felka, Kassa		
309	5:30	sz. v.	Hatvan	919	8:40	sz. v.	Kunszentmiklós-Tass		
1905	5:30	"	Eszék, Tapolca	23A	8:00	"	Torbagy		
609	5:45	"	Brassó, Arad	519	8:10	"	Nagykát		
909	5:45	"	Sofia, Bród, Belgrad	327	4:20	"	Pécel		
19	5:55	"	Torbagy	329	5:25	"	Gödöllő		
313	6:00	"	Pécel	507	6:15	"	Brassó, Debrecen		
17	6:05	"	Komárom	150	6:20	"	Győr		
1707	6:15	"	Stanislaw, M.-Sziget	150,2	6:25	gy. v.	Poprad-Felka, Kassa		
11	6:25	"	Wien	3	6:35	"	Wien, Graz		
1505	6:30	gy. v.	Poprad-Felka, Kassa	1705	7:00	sz. v.	Stanislaw, M.-Sziget		
407	6:50	sz. v.	Lemberg, Straj, Kassa	907	7:20	"	Sofia, Belgrad, Bród		
1007	6:50	"	Fiume	421	7:25	"	Bukarest, Arad		
315	7:00	"	Gödöllő	305	7:45	sz. v.	Szerencs		
1305	7:10	"	Győr, Fehring	25	7:50	"	Berlin, Ruttká		
509	7:20	"	Brassó, Kolozsvár	25	7:55	"	Bicske		
917A	7:25	"	Kunszentmiklós, Tass	1109	8:05	"	Tapolca, Balatonfüred		
317	7:30	"	Gödöllő	1008	8:10	"	Nagykát		
319	7:40	"	Hatvan	405	8:15	"	Fiume, Bród		
21	7:45	"	Bicske	9	8:20	"	Laxone, Maramarossziget		
1013	8:00	gy. v.	Roma, Triest, Fiume	1511	8:30	"	Wien, Graz		
911	8:10	sz. v.	Sarajevo, Belgrad	27	8:50	"	Csorba, Kassa		
1513	8:15	"	Csorba, Kassa	331	9:10	"	Pécel		
1015	8:20	"	Paks	1907	9:15	"	Vinkovce, Pécs		
513	8:35	"	Bukarest, Kolozsvár	603	9:20	gy. v.	Brassó, Arad		
321	8:45	"	Hatvan	299	9:25	sz. v.	Triest, Torbagy		
13	9:20	"	Győr	303	9:35	gy. v.	Berlin, Ruttká		
307	9:25	"	Berlin, Ruttká	1001	9:35	"	Roma, Fiume, Pécs		
1005	9:35	gy. v.	Fiume, Tapolca	915	9:45	sz. v.	Kiskörös		
913	9:55	sz. v.	Szabadka	403	9:55	gy. v.	Lemberg, M.-Sziget		
Délután									
323	12:10	sz. v.	Gödöllő	915	10:10	"	Sofia, Belgrad		
611	12:30	"	Bukarest, Arad	1302	10:10	"	Győr, Triest		
301	12:50	gy. v.	Berlin, Ruttká	332	10:25	sz. v.	Gödöllő		
903	1:00	"	Konstantinápoly	515	10:40	"	Szeged, Győr, Kolozsvár		
401	1:05	"	Lemberg, Kassa	1503	10:50	gy. v.	Csorba, Kassa		
7	1:20	sz. v.	Wien, Sopron						
601	1:25	gy. v.	Bukarest, Arad						
1	1:30	"	London, Paris, Wien						
1201	1:40	"	Sarajevo, Bród, Szabadka						
1901	1:55	"	Eszék, Pécs						
1301	2:10	"	Győr, Fehring						

A vonatok érkezése Budapest-Józsefvárosra. Délelőtt.

*) Fiumeről Adony-Pusztaszabolcsig csak márc. 1-től közl. *) Dec. 15-től bezárólag jan. 31-ig közl. *) Csak vasár-és ünnepnapokon közl. *) Torbagyról Bpest-Kelenföldig csak vasár-és ünnepnap előtt közl. *) Csak hetfőn, ha hetfő ünnep a köv. közn.

A vonatok indulása Budapest ny. p.-udvarról.

Ervényes 1912. október hó 1-től.

A vonatok érkezése Budapest ny. p.-udvarra.

VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HOVÁ	VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HOVÁ
Délelőtt									
176	6:50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest	176	6:50	sz. v.	Rákospalota-Ujpest		
128	6:00	"	Parkány-Nána	724A	6:10	"	Cegléd		
144	6:15	"	Cegléd	724	6:15	"	Cegléd		
4114	6:40	"	Szeged, Esztergom	4114	6:40	"	Szeged, Esztergom		
726	6:45	"	Cegléd, Szolnok	1406	6:50	gy. v.	Rákospalota-Ujpest		
1406	6:50	gy. v.	Rákospalota-Ujpest	130	6:55	sz. v.	Parkány-Nána		
130	6:55	sz. v.	Parkány-Nána	175	7:10	"	Rákospalota-Ujpest		
175	7:10	"	Rákospalota-Ujpest	725	7:35	"	Cegléd		
725	7:35	"	Cegléd	6008	7:40	"	Lajosmizse		
6008	7:40	"	Lajosmizse	182	8:00	"	Vac		
182	8:00	"	Vac	740	8:05	"	Bukarest, Bázias		
740	8:05	"	Bukarest, Bázias	182	8:15	"	Dunakeszi-Alag		
182	8:15	"	Dunakeszi-Alag	1405	8:40	"	Zsolna, Berlin		
1405	8:40	"	Zsolna, Berlin	118	9:30	"	Wien, Paris		
118	9:30	"	Wien, Paris	502	9:35	gy. v.	Bukarest, Stanislaw		
502	9:35	gy. v.	Bukarest, Stanislaw	184	10:00	sz. v.	Dunakeszi-Alag		
184	10:00	sz. v.	Dunakeszi-Alag	706	10:15	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest		
706	10:15	gy. v.	Szeged, Bázias, Bukarest	720	10:50	sz. v.	Kiskunfélegyháza		
720	10:50	sz. v.	Kiskunfélegyháza	4116	11:10	"	Esztergom		
4116	11:10	"	Esztergom	9029	11:20	k. o.	Belgrad, Konstantinápoly		
9029	11:20	k. o.	Belgrad, Konstantinápoly	7029	11:30	exp. v.	Bukarest, Konstantinápoly		
7029	11:30	exp. v.	Bukarest, Konstantinápoly	146	11:35	sz. v.	Nagymaros		
146	11:35	sz. v.	Nagymaros						
Délután									
164	12:35	"	Rákospalota-Ujpest						
714	12:40	"	Szeged						
1404	12:40	gy. v.	Zsolna, Berlin						
182	12:45	sz. v.	Nagymaros						
4106	12:50	"	Esztergom						
709	1:00	"	Rákospalota-Ujpest						
41409	1:05	tszsz.	Dunakeszi-Alag						
165	1:10	"	Pilisszabá						
4108	1:15	gy. v.	Wien, Paris						
504	1:20	"	Szatmár-Nemeth, Brassó						
126	1:25	sz. v.	Parkány-Nána						
176	1:30	"	Rákospalota-Ujpest						
4315	1:35	"	Esztergom						
126	1:35	gy. v.	Galánta						
724	1:40	sz. v.	Bukarest, Bázias						
6008	1:45	sz. v.	Cegléd						
140	1:50	"	Lajosmizse, Kecskemét						
140	1:50	"	Nagymaros						
174	1:50	"	Rákospalota-Ujpest						
716	1:55	"	Szeged						
110	2:15	gy. v.	Wien						
142	2:30	sz. v.	Nagymaros						
72429	3:40	"	Cegléd						

A vonatok indulása Buda-Császártúrdóról.

*) Csak vasár-és ünnepnapokon bezárólag november 10-ig közlekedik. *) Vasár-és ünnepnap előtt hétköznapokon közlekedik. *) Minden kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnap közlekedik. *) Minden hétfőn, szerdán és szombaton közlekedik.

VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HONNAN	VONAT-SZÁM	óra	perc	VONAT-NEVE	HONNAN
Délelőtt									
151	5:05	sz. v.	Dunakeszi-Alag	139	4:10	sz. v.	Nagymaros		
723	5:25	"	Cegléd	4113	5:05	"	Esztergom		
725A	5:35	"	Cegléd	175	5:15	"	Rákospalota-Ujpest		
4103	6:00	"	Esztergom	121	5:45	"	Ersekújvár		
133	5:55	"	Nagymaros	115	5:50	"	Wien, Berlin		
725	6:00	"	Cegléd	1403	6:20	gy. v.	Berlin, Zsolna		
153	6:05	"	Rákospalota-Ujpest	177	6:30	sz. v.	Rákospalota-Ujpest		
6507	6:10	"	Lajosmizse	707	6:35	gy. v.	Orsova, Bázias		
721	6:20	"	Szolnok, Cegléd	105	6:40	"	Wien		
6017	6:25	k. o.	Konstantinápoly, Belgrad	107	7:10	"	Wien		
704	6:30	"	Konstantinápoly, Bukarest	711	7:40	sz. v.	Bázias, Temesvár		
135	6:35	sz. v.	Nagymaros	4179	8:15	"	Pilisszabá		
1407	6:40	"	Berlin, Zsolna	143	8:20</				

	Korona		Korona		
Dickens K.	Kis Dorrit	2.—	Radó V.	Ujvári Miklós	4.—
	Nickleby Miklós élete és viszony- tagságai	2.80	Rákosi Jenő	A kis Kelemen története	2.50
	Twist Olivér	2.—	Roboz A.	Történetek az iskolából	—60
Donászy	Buda hőse	9.—	Ruschek Antal	Esti csillag	1.40
Egri Gy.	Igaz is, nem is (3 kötet)	1.80	Sas Ede	Toldi költője	—60
	Mátyás király	—60		Ahol a gólya fészkel	1.80
Fazekas M.	Ludas Matyi	—20		Munkácsy M.	—60
Flammarion	Csillagos esték	—80	Schmidt K.	Tannenburgi Róza	2.40
Gaal M.	Zrinyi Miklós élete és költészete	—60	Sebők Zs.	Mackó úr 1-ső utazása	—60
	Magyar királymondák	1.50		„ „ 2-ik „	1.20
	Egy magyar testőr	—60		„ „ 3-ik „	—60
	Bem hadsegéde	—60		Erzsébet királyné	—60
	Szociálista világ	—80		Két árvizes gyermek	—60
	Bem apó	—60	Sebők Zs.	A kis mérnökök	—60
	A vasember	1.80	Simonyi dr.	Idegen népek között	4.—
	A vasember fia	1.80	Stadler E.	Levelek az első szentáldozásról	—80
	Robinson	4.80	Szabad órákra		1.60
	Hűn és magyar mondák	6.—	Szabóné Illésy Piroska	A kis gazdasszony	4.—
	Hunyadiak	4.—	Szepessy László	Hit és haza	5.60
	A legnagyobb magyar	—60	Szercelemhegyi T.	Győri vaskakas	—60
	Bothi bajnok árvája	—60		Királyért	—60
	A haza bölcse	—60	Sziklay János	Hany Istók	—60
	Kupa, a pogány vezér	—60		A magyar szív	2.40
	A vitéz szász	—60		Uj világ	2.40
	A kereszténység hőse	—60	Szívós B.	Az állatvilág csodái	1.20
Garay J.	Válogatott versei	1.20		András, a szolgálégyény	1.—
Garády V.	Mi van a tengerben?	—60	Tábori R.	Görbe hegyek országa	1.80
Gauss V.	Az Adria gyöngye	—60		Vak Bottyan	—60
	Derült világ	5.—		Az utolsó mentsvár	—60
	Gulliver utazása a törpék és óriások országában	3.60	Thaly K. dr.	Az ezredéves országos hét em- lékoszlop	1.60
Gyarmathy Zs.-né,	Mari néni mankója	—60	Thim J.	Népszerű közegészségtan	1.50
	Erdélyország tündérország	3.—	Toma István	Hegyaljai diákok	4.—
Györfly J.	Magyar szavalókönyv III., IV., V. kötet	1.04	Tóth M. S. J.	Fő veszedelmünk	—40
	Új magyar köszöntő	1.—	Tóth Sándor	Kuruc világ	3.—
	Iskolai ünnepélyek	2.—		Történelmi könyvtár. Szent István (31), Szent László (24), Kálmán király (70), A tatár- járás (68), Nagy Lajos (38), Hunyadi János (14), Mátyás király (1), II. Lajos király (67), Dózsa György (85), Zrinyi (43), Mária Terézia (73), Széchenyi István gróf (25), Deák Ferenc élete (58), A tíz szobor (87), Attila (15), Árpád és a magyarok őskora (18), Árpád utódai (89), Salamon király (80) à 80 fill.	14.40
Hattler F.	Virágcsokor a kath. gyermek- kertből. Ford. Tóth M. S. J.	1.60	Tutsek Anna	Apró történetek	1.80
Hevesi L.	Jelki András kalandjai	6.—	Vargha Damján	Szent-Imre emlékkönyv	1.40
Hám Antal	Ifjú szentek élete	4.—	Verne Gy.	Két évi vakáció	5.50
Horn-Rada	Magyarországi szent Erzsébet	3.—		Cynthia hajótöröttjei	3.60
Ifjúság könyve		2.—		Francia zászló	4.—
Ifjúsági olvasmányok		2.—		Utazás a föld körül	4.—
Ifjúság öröme (2 kötet)		3.20		Robinsonok iskolája	3.80
Ifjúsági színház gyermekelőadások alkalma- zására		3.20		15 éves kapitány	4.40
Jankó J. dr.	Stanley utazásai Afrikában	4.—		Senki fia	7.20
Jókai M.	A legvitézebb huszár	—50		Strogoff Mihály	4.40
	Kis Dekameron	6.—	Vogl M.	Szentek élete. 4 kötet	5.60
	Csataképek	8.—	Wetzl	Takarékoskodjunk	—50
Károly Ignác	Az igazi élet	3.60			
Kerékgyártó A.	A munka öröme és dicsősége	4.80			
Két fiú története		—50			
Kincs István	Romok a rom fölött	1.80			
	Rajzok a kurucvilágból	1.—			
Kistaiudj K.	Válogatott költeményei	1.20			
Kriston Endre,	Patkó Pista	—50			
Krúdy Gy.	Hortobágy	—60			
Lampert G.	Kuruc hősök	2.50			
Lengyel Laura,	A kis Zsolnai László	—60			
Lőrinczy Gy.	Kis falum	—60			
Macé J. Zsigány J.	Egy falat kenyér története	4.—			
Madarassy L.	Harc az állatokkal	1.20			
Malonyai D.	A Nilus országában	1.80			
Mártonffy	Hogyan kell szavalni?	1.—			
Mikszáth K.	Huszár a teknőben	—60			
Pásztorjátékok		1.40			

B) **Csoport I. Ismétlőiskolai és ifjúsági könyvtár
fiúk számára.**

Abonyi A.	A történelem hősei	4.80
Andor József	Anyaföldön	1.—
	Nagy Lajos	4.—
Arany János	Válogatott kisebb költeményei	1.20
	Válogatott balladái	—70
	Buda halála	1.—
Áldássy Antal	Pázmány Péter élete	—30

	Krona		Korona
Babik J. Magyarok hazája költők dalaiban	7.60	Jókai M. Egy magyar nábob	7.00
Bán Aladár Állat szárnyain	3.00	— A régi jó táblabírák	5.00
Bánfi J. Magyar László utazásai	6.00	— A köszívű ember fiai	7.00
— Ágyúörgés között	4.00	— Az elátkozott család	3.00
Bárony J. Szól a puská	3.00	— A névtelen vár	6.00
— Jó az Isten	6.00	— A janicsárok végnapjai	2.00
— Erdőn mezőn	4.80	— Egy ember, aki mindent tud	2.00
Benedek E. Testamentum és hat levél	3.00	— Szegény gazdagok	7.00
Bodnár G. A mi népünk. 2 kötet	3.00	— Csataképek	8.00
— A magyar nemzet története	1.20	Jósika Regegyöngyök	2.00
Bokor Malvin A Sziranyi-család	5.00	— Rákóczi Ferenc ifjúsága	4.40
Bougaud E. Boldog Alecoque Mária Margit élete	2.20	Karácsony J. Szent Imre herceg élete	1.20
Brankovics A magyar szabadságharc története	4.00	Károly Ignac Igaz élet	3.60
Bulver Lytton Pompeji utolsó napjai	2.40	Kempis Tamás Krisztus követése	1.20
Buol M. Mária kép	1.00	Kerékyártó A. A munka öröme és dicsősége	4.80
B. Büttner Lina. Az ősi földért	5.00	Kincs I. Rajzok a kuruc világból	1.00
Cervantes Don Quijote	5.60	— Tanulságos történetek	6.00
Cyprian Utak az életben	1.00	Kipling R. A Dsungel könyve	1.60
Coloma Luis A vértanú királynő	2.00	Kistaludy K. Válogatott költeményei	1.20
Dedek-Crescens L. Szent Gellért vértanú élete	3.32	Kölcsey Parainesis és egyéb szónoki művei	1.40
Déri Gy. Az első sztrájk	3.00	Kriston Endre A két Darú testvér	2.00
Dickens Twist Olivér	2.00	Krúdy Gy. Hazám tükre	2.50
— Nickleby Miklós	2.80	Krüger A. dr. Orgonaszó, tárogató	—
Domonkos István Barázdák a szántóföldön	4.00	Lemoyné Sejanus	7.00
Don Luis Coloma elbeszélései. 2 kötet	2.00	Lőrinczy Gy. Becsület útján	6.00
Dupanloup A mi Urunk Jézus Krisztus élete	6.00	— A bizófalvi harang szava	1.20
Erdődi B. A fáraók országában	5.60	Molnár-Jankovich. Három század a katakombákban	1.60
— A szentföldön	5.60	May Károly A medvevadász	5.00
Erdősi K. Az igazság felé. (Szinmü.)	5.00	— A Balkánon	5.00
— Ami fenntart minket. (Szinmü.)	5.00	— A Rio de la Plata mentén	5.00
— Rákócziért!	8.00	— A sivatagon keresztül-kasul	10.00
— Boldogország	2.00	— A Szkipetárok földjén	5.00
— Szociális vezérkönyv	4.00	— A datolyák honából	5.00
Farkas Emőd Petőfi	2.00	— A Kordillerákon	5.00
— Az 1848-49-iki szabadságharc	—	— Bagdadtól Stambulig	5.00
— anekdotakincse	4.00	— A Csendes Óceánon	6.00
— Damjanich fiai	1.20	— A félelmetes	5.00
— A hazaszeretet vértanúi	1.20	— A Mahdi országa	10.00
— Diákhősök 48-ban	2.00	— A vad Kurdisztánon át	5.00
— Egy rossz fiú története	3.00	— Idegen ösvényeken	5.00
Filó K. A vértanú szelleme. 3 kötet	3.00	— A fekete táltos	5.00
— Az igazi szeretet	3.00	Népiratkák külön árjegyzék szerint.	—
Foerster Az élet művészete	3.00	Óveges K. A mi hazánk. 2 füzet	1.20
Fullerton G. Laurencia	2.40	— Uj kis tükör. 5 füzet	3.00
Gaál M. Kenyér és becsület	5.00	Pallagi Rajzok a természet köréből	2.00
— Zrinyi Miklós élete	6.00	Petőfi S. János Vitéz	6.00
— Bem hadsegéde	6.00	Pintér K. Irodalmunk a milleniumig	1.60
— A legnagyobb magyar	6.00	— Drámai mesék	2.00
— A haza bölcse	6.00	Platz B. Kath. levelek egy megtérő nőhöz	2.00
— Siralmas Erdély	4.00	— Utazás a természetben	4.20
— Vitézség és haza	6.00	— Tudományos kalandozások	5.00
— Becsület és hűség	4.00	Pokorny E. Szinjátekok. 2 kötet	3.20
Gauss V. Hegyen völgyön	6.00	Dr. Prónai A. Futó csillagok	1.60
— Az Adria gyöngye	6.00	— Új szavalókönyv	2.60
— A néger királyok kincse	2.50	Pósa Lajos Száll az ének	4.00
Garay J. Válogatott versei	1.20	Poós Rezső Eletbátorság	3.00
Győrök Lázadó hajósnap	3.00	Rákosi Viktor Korhadt fakereszték	4.00
Goffine L. Kath. oktató és épületes könyve	6.00	— Egy tutaj története	4.20
Gruber-Hörl. Martini Gusztáv élete	1.60	— A császárok sírjai	4.80
Gyurits A. Aranka	1.00	— A bécsi diákok	5.20
Hattler F. Virágcsokor a kath. gyerekekertből	1.60	Reviczky Aladár. Mindennapi lelki kenyér	1.60
Havrán János Utazás Keleten	8.00	Rolfus K. Beppo, a lazaroni fiú	1.60
Dr. Hám Antal. Ifjú szentek élete	4.00	Scott W. Durward Guentín	3.00
Huber L. Az Úr Jézus szülőföldjén	3.00	Sheehan Patrick. Az üldözöttek	2.00
— Ifjúság könyve	2.00	Sebők Imre dr. Ot világrészen keresztül	8.00
— Ifjúsági olvasmányok	2.00	— A Szaharában	8.00
— Ifjúság öröme. 2 kötet	3.20	Sienkiewitz H. A dicsőség mezején	4.00
Jókai M. Az új földesúr	3.00	Smiles-Kárfy A boldogulás útja	2.60
— Törökvilág Magyarországon	5.00	Dr. Solymossy S. Utí rajzok	5.20
— Válogatott elbeszélések	3.20	Stolz Albán Üdvözlégy Mária	3.00
— A magyar nemzet története. I—III. kötet	19.00	Stroing, Irországi kunyhó	6.00
— Kis Dekameron	6.00	Szabad órákra	2.00
— A varchoniták	1.00	Szalézi Szent Ferenc. Filothea	1.40
— A kétszarvú ember	2.00	Szeghy E. Japán	2.00
— Erdély aranykora	4.00	Szepessy László Hit és haza	5.60
— Kárpáthy Zoltán	7.00	Szuszai Antal A jellem útja	3.00
		— Tiszta élet	4.00

	Korona		Korona		
Sziklai János	Tisztító tűzön át	2.20	B. Büttner L. Ötvi találkozó	2.—	
—	A magyar szív	2.40	—	Osi földért	5.—
—	A torony története... ..	1.60	Coloma Luis	A vértanú királynő	2.—
—	A magyar föld	1.20	Dedek C. Lajos	Mária-legendák	2.40
—	Apró történetek	1.—	Dickens	Kis Dorrit	2.—
Szterényi Hugó	Apróságok a természettudományok köréből	1.20	Erdősi K.	Barat Magdolna Zsófia... ..	—60
—	Természettudományi olvasmányok I., II., III. kötet	12.80	Farkas Emőd	Az 1848—49. szabadságharc hősnői Zrinyi Ilona	—60
Tanulságos olvasmányok az ifjúság számára	2.—	Fayné Hentaller Mária	Fekete Kató	5.—	
Tom-Tit	100 kísérlete. 3 kötet	18.—	Foerster	Az élet művészete	3.—
Történeti Könyvt. Nagy Sándor és kora (5), Nero (6), Nagy Konstantin (35), Népvándorlás (66), Mohamed (3), Nagy Karoly (22), Keresztes háborúk (61), Dsingis khán (84), Jeane D'Arc (57), Kolumbus (21), Orantai Vilmos (33), Erzsébet angol királynő (63), Stuart Mária (17), Nagy Péter (8) a 80 fill.	11.20	Flavigny-Gubicza	Imák és elmékedések	4.—	
Vas Gereben	Régi jó idők	5.60	Gaal M.	A legkisebb leány	6.—
—	Nagy idők, nagy emberek	5.60	—	Magyar nők	6.—
—	Dixi Adomák	5.60	—	Becsület és hűség	4.—
—	A nemzet napszámásai... ..	5.60	Gaal M.-né	Vallatás az iskolában	—60
—	Parlagi képek	5.60	Goffine Lénárd	Katholikus oktatás és épületes könyve Gyarmathy Zs.-né. Három leány története	6.—
Vasváry Kólos	Történeti életrajzok	5.60	Gyarmathy Zs.-né	Három leány története	6.—
Vay Péter gróf	Amerika	5.—	Gyulai Béla	Legendák könyve	3.60
Verne Gy.	Különös végrendelet	5.50	Hajtay Etelka	Irenke születése napja. (Színmű)	—60
—	Antifer mester	7.20	Hám Antal dr.	Ifjú szentek élete	4.—
—	Branicanné asszony	7.50	Helm Klementina	Futri Kata	5.20
—	Keraban a vasjeji	5.20	Herczeg F.	A tolvaj (Színmű)	—60
—	Utazás a tenger alatt	3.60	Herchenbach	Szerecsen lány	—50
—	Rejtelmes sziget	4.80	—	Szent Cecília	1.—
—	A Jangada	5.—	Horn—Rada	Magyarországi Szent Erzsébet	3.—
—	Grant kapitány gyermekei	7.20	Huber L.	Az Ur Jézus szülőföldjén	3.—
—	Utazás a holdba... ..	3.60	Ifjúság könyve	2.—	
—	Utazás a hold körül	3.60	Ifjúsági olvasmányok... ..	2.—	
—	A bundák hazája	4.80	Ifjúság öröme. 2 kötet	3.20	
—	Utazás a föld központja felé	4.80	Jókai M.	Kedves atyafiak	1.20
Vértessy A.	Istenért és szabadságért	2.40	—	Kis Dekameron	6.—
Vogel A.	Szentek élete. 4 kötet	5.60	—	Az új földesúr	5.—
Vörösmarty M.	Zalán futása	3.20	—	A neveiken vár	6.—
—	Válogatott versek	1.50	Jósika J.	Pályavezető fiatal leányok számára	5.60
Vörösváry Ernő	A kalandosok	—32	Károly Ignác	Igaz élet... ..	3.60
Wetzi	Miatyánk	—50	Kemechey J.	Magyarország Nagyasszonyai	2.50
—	A szesz mérge	—60	Kempis Tamás	Krisztus követése	1.20
—	Láthatatlan kéz	1.20	Lengyel Laura	A próba (Színmű)	—60
—	Szerencse útja... ..	—60	—	A sorsjegy. (Színmű)	—60
—	Hajótörés után	1.20	Lázár Gyula dr.	Magyarországi Sz. Erzsébet	2.40
Wisemann Miklós	Az öröklámpa	80	Mauksch C.	Fehér rózsá	8.—
			Oláh Gyula dr.	Az ember és az egészség	7.—
			Pannon	Szent Erzsébet	—60
			Pálffy Pálné grófnő	Egy lélek ebredése	5.—
			Platz Bonifác	Kath. levelek egy megterő nőhöz	2.—
			Prónai Antal dr.	Futó csillagok	1.60
			Rada—Brackel	A műlovas leánya	3.—
			Reviczky Aladár	Mindennapi lelki kenyér... ..	1.60
			Seehan Patrick	Az üldözöttek	2.—
			Sienkiewicz	A diésőség mezején	4.—
			Smiles-Kárfy	A boldogulás útja	2.60
			Stolz	Szent Erzsébet	1.40
			Szabóné Illésy Piroska	A kis gazdasszony	4.—
			Sziklay János	A magyar szív	2.40
			—	Tisztító tűzön át	2.20
			—	Az irgalmasság gólgótája	2.—
			Sztáray Irma grófnő	Erzsébet királynő	2.—
			Tarczay György	Szent Margit legendás könyve	5.20
			Tóth Sándor	Erdély Nagyasszonya	4.80
			Tutsek Anna	Apró történetek	1.80
			—	Rózsák között	4.—
			—	Élet iskolája	5.—
			Varga L.	Lányok könyve	4.—
			Vogel M.	Szentek élete. 4 kötet	5.60
			Wetzi	Ave Mária	—60
			—	Jézus szíve... ..	1.20
			—	Aranykönyv	—60
			Wisemann Miklós	Fabiola 2 kötet	4.—
			Wohl S.	Regék... ..	6.—

B) Csoport II. Ismétlőiskolai és ifjúsági könyvtár leányok számára.

Alizon-Haller	Mária, a szomorúak vigasztalója	2.—
Ambrozovicsné Meszlényi Ilona	A meghallgatott ima	2.50
Babik J.	Magyarok hazája költők dalaiban	7.60
Bán Andor	Áhítat szárnyán	3.—
Benedek E.	Katalin	6.—
Benczikyné Bajza Lenke	Leányok tükre	3.80
Bodnár G.	A mi népünk. 2 kötet	3.—
Bougand E.	Boldog Alecoque M. Margit élete	2.20
Bokor Malvin	Két világ	4.—
—	Szirányi család	5.—
—	Három szindarab	1.—
Büttner Julia	Kedves történetek	2.—
—	Az elveszett aranyvirág... ..	1.80
—	Ugy, amint volt	1.—
B. Büttner L.	Egy rút kis leány története	5.—
—	Amint a csillagok látnak	1.40